

Kansallisen kaupunkipuiston asukaskysely 2025 - Vuorovaikutusraportti

Helsinki

Sisälllys

Johdanto	4
Kyselyn tausta ja tavoitteet.....	4
Kyselystä tiedottaminen	4
Kyselyn rakenne ja nähtävillä ollut rajaus	5
Vastaajien taustatiedot	6
Vastaajien ja karttamerkintöjen lukumäärä	6
Ikäjakauma	6
Asuinalue	6
Mitä teet ja kuinka usein käyt alueella?	7
Tulokset ja analyysi	8
Vastausaineisto ja analyysi	8

Kulttuuriympäristöt	9
Luontoalueet ja ekologiset yhteydet.....	12
Virkistyskäytön reitit ja palvelut.....	15
Matkailu tai tapahtumat	18
Kauniit näkymät tai maisemat.....	20
Muut tärkeät kohteet ja kehitysideat	22
Merkittävät ja vähemmän merkittävät osa-alueet	24
Vapaa palaute.....	26
Lopuksi.....	27
Yhteenveto	27
Johtopäätökset ja tulosten hyödyntäminen	28
Liitteet: karttakyselypohja	29

Johdanto

Kyselyn tausta ja tavoitteet

Helsingin kaupunki valmistelee hakemusta kansallisen kaupunkipuiston perustamiseksi Kantakaupungin kulttuuripuiston, Keskuspuiston ja Haltialan alueille. Kansallisten kaupunkipuistojen tavoitteena on säilyttää ja kehittää kaupunkiluontoa ja rakennettua kulttuuriympäristöä laajoina ja eheinä kokonaisuuksina. Kansalliset kaupunkipuistot tuovat esiin kansallisen historian ja kaupungin kehitysvaiheiden kannalta merkittäviä kulttuuriympäristöjä ja suomalaista kaupunkiluontoa. Kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta säädetään alueidenkäyttölaissa luvussa 9, § 68–71.

Ensimmäiset aloitteet kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta tehtiin Helsingissä vuonna 1998. Vuonna 2016 tehtiin Valtuustoaloite kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta, jonka pohjalta käynnistettiin esiselvitys. Vuosien 2017–2020 esiselvitysvaiheen yhteydessä toteutettiin laaja vuorovaikutuspilotti, jonka yhteydessä osallistettiin asukkaita ja eri toimijoita. Vuonna 2021 kaupunginhallitus päätti esiselvityksen pohjalta lähteä hakemaan kansallisen kaupunkipuiston statusta Keskuspuiston keskeisille alueille. Kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen valmistelu alkoi vuonna 2025, jonka yhteydessä laadittiin asukaskysely kaupunkipuiston vaalittavista ja kehitettävistä arvoista ja arvoista.

Hakemuksen laatimiseen liittyvä karttapohjainen asukaskysely oli avoinna 27.11. - 21.12.2025. Kyselyssä pääsi tutustumaan kansallisen kaupunkipuiston alustavaan aluerajaukseen sekä kertomaan näkemyksensä alueen kehitettävistä ja vaalittavista arvoista ja alueista. Kyselyssä saatuja vastauksia hyödynnetään Kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen sekä Kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa.

Kyselystä tiedottaminen

Kyselystä tiedotettiin verkkouutisena kaupungin hel.fi-sivuilla, mediatiedotteena (STT-tiedotejakelu), kaupunkiympäristön toimialan Facebook-sivuilla, Kerrokantasi-verkkosivulla ja Suunnitelmavahti-uutiskirjeessä. Lisäksi kaupungin stadiluotseja pyydettiin jakamaan aiheesta ja kyselystä tietoa sopivissa verkostoissa ja Facebook-ryhmissä. Etenkin kaupunkiympäristötoimialan oma Facebook-päivitys sai hyvän tavoitettavuuden.

Kuva 1. Kyselystä tiedotettiin monissa viestintäkanavissa

Kyselyn rakenne ja nähtävillä ollut raja

Kyselyn rakenne on kuvattu tiivistettynä taulukossa 1 sekä tarkemmin liitteenä raportin lopussa. Kyselyn taustalla esitettiin kansallisen kaupunkipuiston alustava rajausehdotus.

Karttakyselyn rakenne	
1. Tervetuloa asukaskyselyyn	Lyhyt alustus kyselyn tarkoituksesta
2. Taustatiedot: ikä, asuinpaikka, mitä teet alueella ja kuinka usein käyt alueella	Kysymyksiä vastaajan taustatiedoista
3. Vaalittavat paikat ja asiat	Karttakysymyksiä teemoittain vaalittavista paikoista ja asioista
4. Kehitettävät paikat ja asiat	Karttakysymyksiä teemoittain parannettavista paikoista ja asioista
5. Erityisen merkittävät ja vähemmän merkittävät osa-alueet rajausluonnoksessa	Karttakysymys merkittävistä ja vähemmän merkittävistä kansallisen kaupunkipuiston osa-alueista
6. Vapaa palaute	Vapaa palaute

Taulukko 1 Kyselyrakenne tiivistettynä. Kysely sisälsi monivalintakysymyksiä, karttakysymyksiä sekä avovastauksia.

Kuva 2. Kansallisen kaupunkipuiston alustava raja (27.11.2025)

Vastaajien taustatiedot

Vastaajien ja karttamerkintöjen lukumäärä

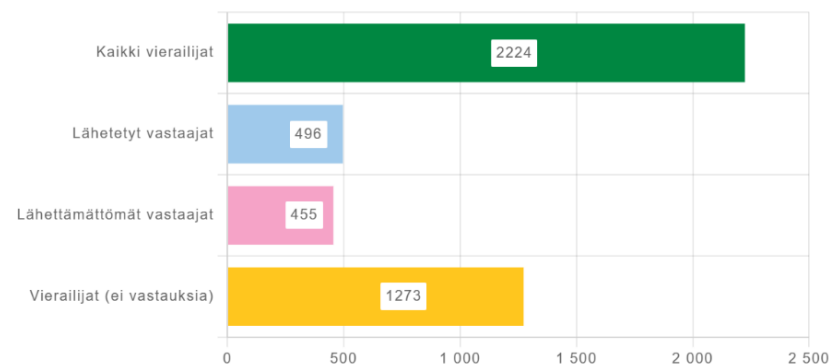
Kysely avattiin 2224 kertaa ja siihen vastattiin 942 kertaa. Kyselyyn oli mahdollista vastata suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Tuloksissa analysitiin kaikki annetut vastaukset.

Ikäjakauma

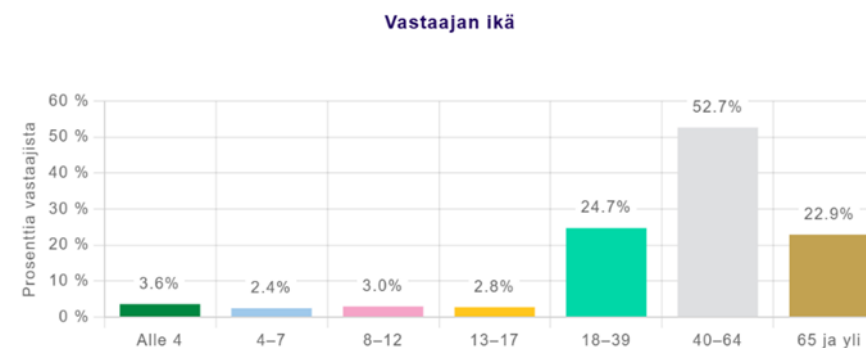
Vastaajien ikäjakauma on verkkokyselyille melko tyypillinen siten, että 53 % vastaajista on ikäryhmästä 40–64 ja 23 % yli 65-vuotiaita. Mikäli vastaaja käyttää aluetta myös lasten kanssa, pyydettiin vastaukseen merkitsemään oman iän lisäksi lasten ikä. Tämän vuoksi ikäryhmien prosenttiosuuksista muodostuu yhteensä yli 100 %. Pelkästään yli 18-vuotiaiden merkintöjä on hieman enemmän kuin vastaajia, eli myös aikuisia lapsia on jossain määrin merkitty kyselyvastauksiin. Vastauksista voidaan päätellä, että alle 18-vuotiaat eivät ole todennäköisesti itse vastanneet kyselyyn, vaan lasten ikäluokkiin sijoittuvat vastaukset ovat lasten perheenjäsenten merkitsemiä. Noin 12 % vastaajista on merkinnyt käyttävänsä aluetta alle 18-vuotiaiden lasten kanssa.

Asuinalue

Kansallisen kaupunkipuiston alueeseen rajautuvilta postinumeroalueilta saatiin yli 60 % kaikista kyselyn vastauksista. Eniten vastauksia saatiin Ruskeasuolta (00280, 99 vastaajaa), Haagasta (00400 ja 00320, yhteensä 88 vastaajaa) sekä Töölöstä, Maunulasta, Länsi-Pasilasta ja Ilmalasta.

Kuva 3. Kyselyyn vastanneiden ja vierailijoiden lukumäärä

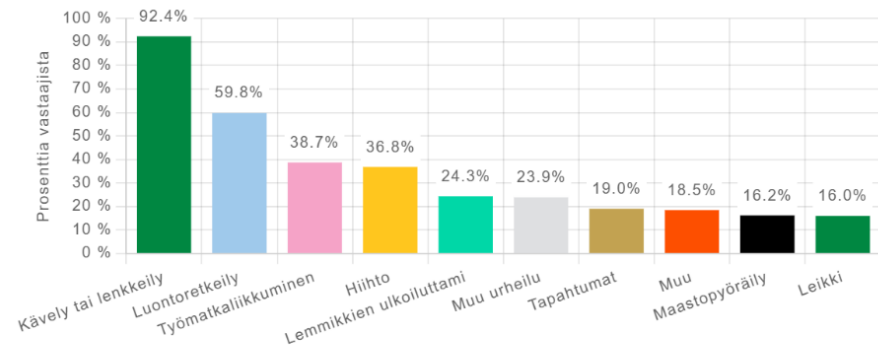

Kuva 5. Vastaajien ikäjakauma. Alueella lasten kanssa liikkuvia pyydettiin merkitsemään myös lapsen ikä monivalintakysymykseen. Tämän takia prosenttien yhteenlaskettu summa ei ole 100 %, vaan prosenttiosuudet kertovat, kuinka suuri osa vastaajien kokonaismäärästä on merkinnyt joko itsensä tai lapsensa kyseiseen ikäryhmään.

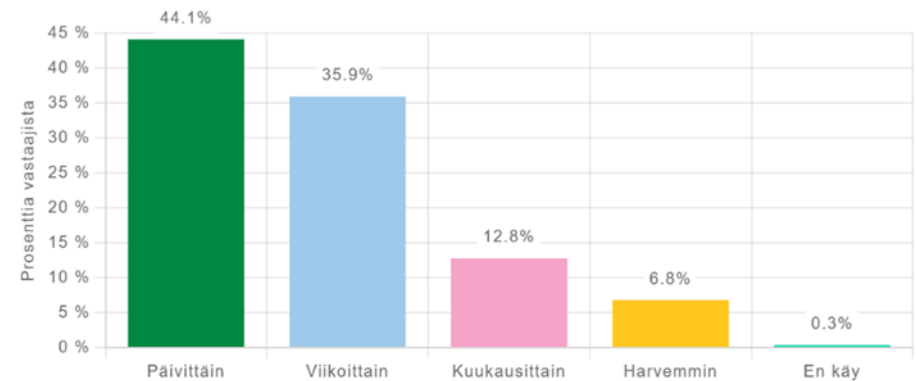
Mitä teet ja kuinka usein käyt alueella?

Vastaajat käyttävät aluetta yleisimmin kävelyyn tai lenkkeilyyn ja luontoretkeilyyn. Monet mainitsevat myös työmatkaliikenteen, lemmikkien ulkoiluttamisen, hiihdon ja urheilun eri muodot, sekä tapahtumat ja leikkimisen tärkeiksi olemisen muodoiksi. 92 % vastaajista ilmoitti kävelevänsä alueella ja noin 60 % luontoretkeilevänsä alueella. Työmatkaliikkumiseen aluetta ilmoitti käyttävänsä noin 40 % vastaajista. Urheilulajeista etenkin hiihtoa harrastettiin paljon.

Kyselyyn vastanneet edustavat alueen aktiivisia käyttäjiä. Noin 80 % vastaajista ilmoitti käyvänsä alueella päivittäin tai viikoittain. Noin 7 % vastaajista käy alueella harvemmin ja vain 0,3 % ei vieraile alueella ollenkaan.

Kuva 6. Mitä teen kansallisen kaupunkipuiston alueella?
Monivalintakysymyksessä saattoi valita useita vaihtoehtoja.

Kuva 7. Kuinka usein käyn kansallisen kaupunkipuiston alueella?

Tulokset ja analyysi

Vastausaineisto ja analyysi

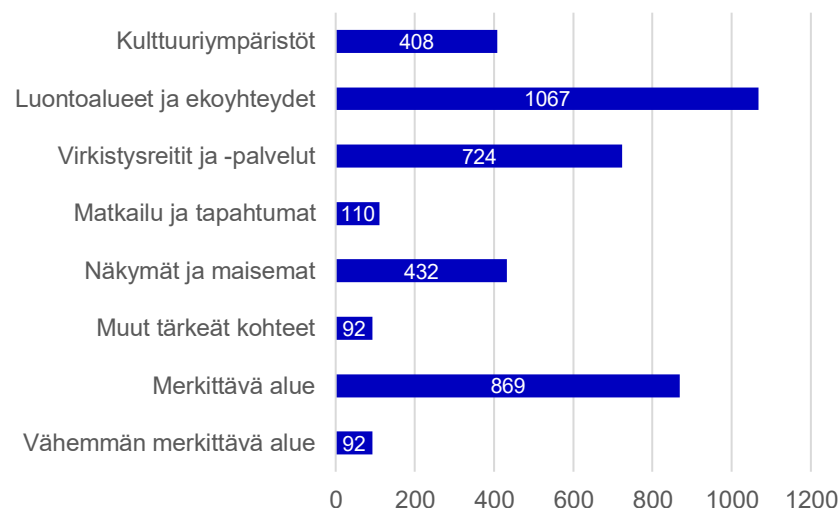
Karttakyselyn vastausaineisto koostui kvantitatiivisesta eli numeerisesta aineistosta, karttamerkinnoista syntyvästä paikkatietoaineistosta sekä sitä täydentävästä laadullisesta avovastausaineistosta. Karttamerkintöjen määrää per vastaaja ei ollut rajattu. Karttavastauksia tarkasteltaessa nähdään samojen vastaajien jättäneen useita merkintöjä. Myös vastaajien asuinpaikka saattaa painottaa tiettyjen alueiden nousemista tuloksissa.

Kyselyyn jätettiin yhteensä 4 545 karttamerkintää ja avovastausta. Kyselyaineisto harmonisoitiin poistamalla yli 50 karttavastausta per teema antaneet ylimääräiset vastaukset. Vastauslukumäärän rajauksella pyrittiin varmistamaan, että analyysiin jäivät vain vertailukelpoiset ja kohtuullisen laajuiset vastaukset, sillä poikkeuksellisen suuret kohdemerkintämäärät viittasivat usein joko virheelliseen syöttöön tai vastaustyyliin, joka ei ollut yhteismitallinen muiden vastaajien kanssa. Harmonisoinnin jälkeen aineisto on tasalaatuisempaa ja paremmin soveltuvaa sekä tilastolliseen tarkasteluun että karttapohjaiseen visualisointiin. Harmonisointi tehtiin käytännössä kahdelle kysymysteemalle ja harmonisoinnin tarve koski muutaman vastaajan vastauksia. Harmonisoinnin jälkeen karttamerkintöjä saatiin yhteensä 3794 kappaletta.

Harmonisoinnin jälkeen kyselyn karttavastaukset analysoitiin teemakokonaisuuksittain tunnistamalla vastauksissa esiintyviä pääteemoja ja karttamerkintöjen alueellisia vastaustihentymiä. Vastauksista laadittiin lyhyet yhteenvedot ja lisäksi vastauksista on poimittu raporttiin muutamia kuvaavia esimerkkejä ja ideoita. Suosituimmat teemat koskivat virkistyskäyttöä, luontoalueita ja ekologisia yhteyksiä ja erityisen merkittävää osa-aluetta. (Kuva 6.)

Monet vastasivat toisten teemojen aiheita usean teeman alle, mikä myös havainnollistaa alueiden monenlaisia arvoja. Joissain tapauksissa usein

toistuvat vastaukset on tässä raportissa käsitelty kokonaisuutena yhdessä luvussa toiston välttämiseksi.

Kuva 6. Karttamerkintöjen lukumäärä kysymysteemoittain aineiston harmonisoinnin jälkeen.

Kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristöjä koskevissa vastauksista nousi esiin useita pääteemoja: Vastaajat arvostivat kulttuuriympäristöjä monipuolisesti sekä niiden historian, luonnon, virkistysmahdollisuuksien että yhteisöllisen merkityksen vuoksi. Karttavastauksia saatiin vaalittavista kohteista 369 ja kehitettävistä kohteista 39 kappaletta.

Vaalittavat kulttuuriympäristöt

Vaalittavien kulttuuriympäristöjen vastaustihentymiä saatiin etenkin etelän historiallisista puistokokonaisuuksista, Ruskeasuon siirtolapuutarha-alueesta sekä Haltialan tilasta ja ympäröivistä peltoalueista. Myös Töölönlahtea ympäröivät merkkirakennukset sekä vanhat olympiarakennukset kuten ratsastusmaneesi, uimastadion sekä olympiastadion tunnistettiin hienoina kokonaisuuksina.

Monet vastaajat painottavat alueiden ainutlaatuisuutta, kauneutta ja arvoa sekä **Helsingin että koko Suomen mittakaavassa**. Esimerkiksi Töölönlahden rantoja ja sitä ympäröiviä merkkirakennuksia verrataan **kansallismaisemaan**. Eräs vastaaja mainitsee että ”Musiikkitalo, Finlandiatalo, Oodi ja Ooppera ovat loistava yhdistelmä kaikkea tarvittavaa!”

Haltialan peltoalueet ja Haltialan tila koettiin tärkeäksi yhtenäiseksi **perinnemaisemaksi**, joka tarjoaa myös ympärivuotisia harrastusmahdollisuuksia, kuten retkeilyä ja hiihtoa.

Monissa kulttuuriympäristöjä koskevissa vastauksissa korostetaan myös alueiden **luontoarvoja**, kuten uhanalaisia lajeja, metsäisyyttä, aarnimetsiä, lehtoja, peltoalueita, kallioita ja eläimistöä. Myös puutarhojen merkitys luonnon monimuotoisuudelle tuodaan esiin.

Kulttuuriympäristöiksi tunnistettuja pidetään **tärkeinä virkistysalueina**, joissa voi kävellä, lenkkeillä, ulkoiluttaa lemmikkejä, harrastaa luontoretkeilyä ja urheilua. Vastaajat haluavat, että alueet ovat **avomina ja saavutettavissa kaikille** ja että ne tarjoavat rauhallisen paikan rentoutua ja virkistyä.

Joissakin vastauksissa tuodaan esiin alueiden merkitys yhteisöllisyyden ja tapahtumien paikoina. Esimerkiksi siirtolapuutarhojen ja ulkoilumajojen nähdään edistävän yhteisöllisyyttä. **Pirkkolan urheilupuisto nähtiin tärkeäksi kokonaisuudeksi** ja sitä ehdotetaan käytettäväksi myös **kulttuuritapahtumien järjestämiseen**.

Siirtolapuutarhat tunnistettiin tärkeiksi kulttuurihistoriallisiksi kokonaisuuksiksi, jotka tulisi säilyttää ja pitää kesäaikaan avoimena alueena. Myös sodan ajan ruokahuollon turvaaminen siirtolapuutarhojen avulla mainittiin siirtolapuutarhojen arvojen perusteluna. Rajauksen ulkopuolelta etenkin Tuomarinkylän kartano tunnistetiin tärkeäksi Kartanomiljööksi ratsastusmahdollisuuksineen.

Kehitettävät kulttuuriympäristöt

Eniten kehittämis ehdotuksia kohdistui keskusta-alueen kulttuuriympäristöjen ympärille sekä Haltialan peltoalueille. Puistojen haluttiin säilyvän asukkaiden virkistysalueina. Muutenkin alueiden kehittäminen ja kunnostaminen toivottiin tapahtuvan alueen tyyliä kunnioittaen.

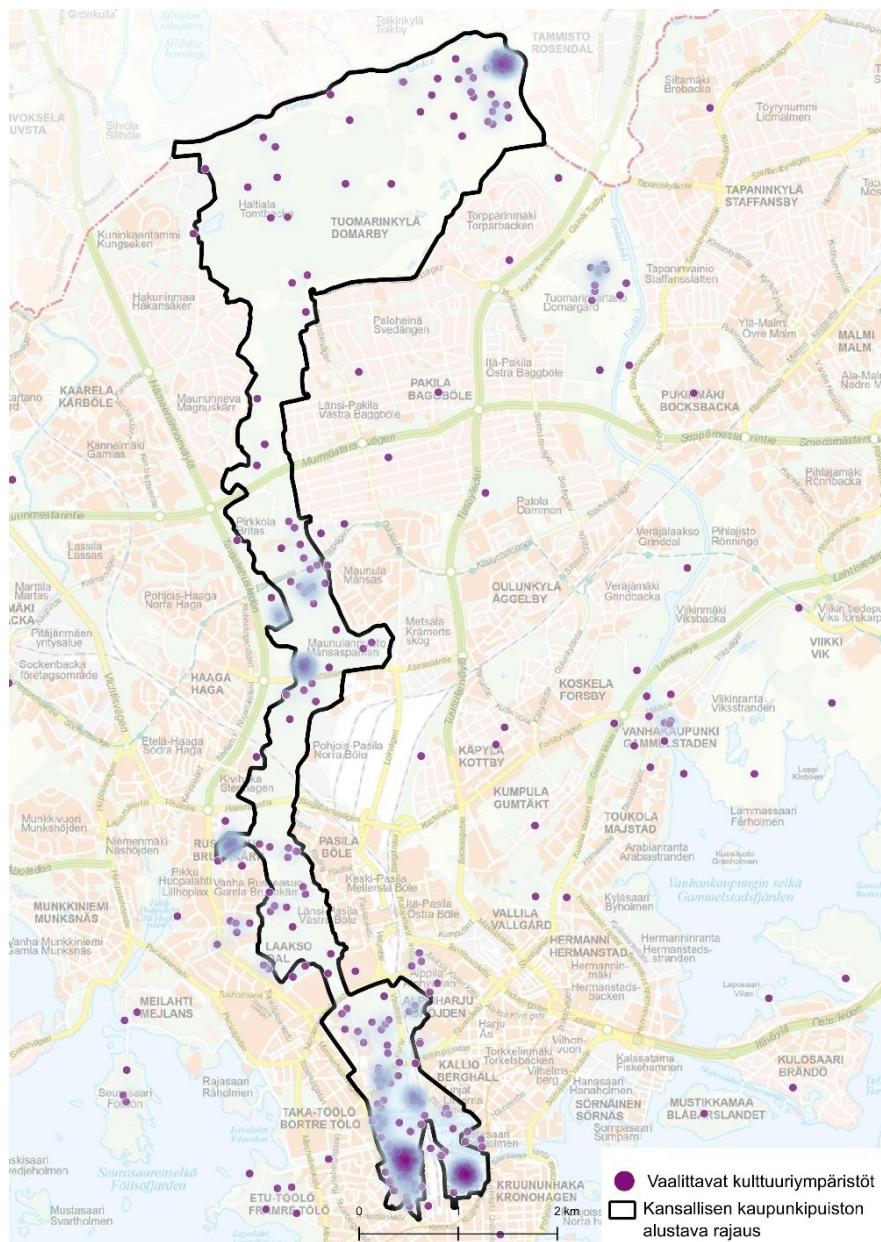
Vastaajien mukaan **kulttuuriympäristöjä voisi elävöittää ja vaalia** esimerkiksi kahviloilla ja tapahtumilla. Esimerkiksi Haagan metsäalueille pääradan varrelle ehdotettiin uutta kahvilaa ja Haltian tilan toivottiin säilyvän toimintoineen. Kasvien ja ruoan viljelymahdollisuuksien lisäämistä toivottiin joillekin puistoalueille.

Keskustan puistoalueiden **oleskelumahdollisuuksia** toivottiin parannettavan. Esimerkiksi Tokoinrantaan toivottiin ”Pariisin Parc du Luxembourg” tyyliä siirrettäviä penkkejä. Myös esimerkiksi Oopperan ympäristöä voisi kehittää enemmän oleskelun näkökulmasta, nyt alue on vain läpikulkupaikka. Monet vastaajat toivoivat myös, että paikoista tehtäisiin viihtyisämpiä lisäämällä **rakennetumpien alueiden vihreyttä**.

Valaistuksen parantamista ehdotettiin useassa kohteessa. Esimerkiksi Pirkkolan parkkipaikan valaistusta ja viihtyisyyttä toivottiin parannettavan ja Töölönlahtea ympäröivät merkkirakennukset ansaitsisivat laadukkaan valaistuksen. Myös Ruskeasuon siirtolapuutarhan tunnelman säilyttämistä toivottiin esimerkiksi maisemoinnin ja valaistuksen avulla.

Aalto-kohteiden Unescon maailmanperintökohteeksi pyrkimistä pidettiin kannatettavana. **Linnunlaulun huvilat** tulisi muutaman vastaajan mukaan kunnostaa ja avata avoimempaan käyttöön.

Yksittäisiä ideoita saatiin useampi. **Esimerkiksi Helsinginkadun meluvaikutuksia** tulisi vähentää, jotta Töölönlahdella olisi miellyttävämpää oleskella. Laakson vanhaa pienoiskolfrataa ehdotettiin moderniksi muinaisjäännökseksi. Suositusten **kallioalueiden** kunnossapitoa toivottiin parannettavan mm. siivoamalla lasinsiruja.

Luontoalueet ja ekologiset yhteydet

Luontoalueita ja ekologisia yhteyksiä koskevia karttavastauksia saatiin 939 merkintää vaalittavista kohteista ja kehitettävistä kohteista 39 merkintää.

Vaalittavat luontoalueet ja ekologiset yhteydet

Vaalittavien luontoalueiden vastaustihentymä kohdistui etenkin Keskuspuiston keskisille metsäisille alueille. Etenkin Hämeenlinnanväylän metsäalueille, siirtolapuutarha-alueille sekä Laakson ja Haltialan metsäalueille saatiin runsaasti paikkamerkintöjä. Yksittäisiä merkintöjä saatiin myös rajauksen ulkopuolisille alueille.

Vastauksissa etenkin alueen yhtenäisyyttä toivottiin vaalittavan ja kehitettävän. Myös alueen reuna-alueet ja rajausten keräsivät runsaasti karttavastauksia. Yksittäisistä kohteista Metsäläntien lumenvastaanottoaika herätti vastaajissa huolta.

Monet vastaajat painottavat alueiden merkitystä **luonnon monimuotoisuuden** kannalta. He ilmaisevat huolta siitä, että rakentaminen, alueen kaventaminen ja muut toimenpiteet voisivat heikentää luontoarvoja. Monet vastaajat kokevat, että heidän asuinalueensa lähellä oleva **lähiluonto** on erityisen arvokasta ja että sitä tulisi vaalia.

Luontoalueiden merkitys ulkoilulle, kävelyille, lenkkeilylle ja muulle virkistystoiminnalle nousi vastauksissa yhtenä pääteemana. Vastaajat korostavat, että luonnonläheisyys on tärkeää kaupunkilaisten hyvinvoinnille ja että **luontoalueita tulisi kehittää myös virkistyskäyttöä tukeviksi**. Toisaalta luontoalueita tulisi suojata **virkistyskäytön, kuten maastopyöräilyn aiheuttamalta kulumiselta**.

Monet vastaajat ovat huolissaan siitä, että Keskuspuistoa ja muita viheralueita ollaan **kaventamassa** rakentamisen tai muiden toimenpiteiden vuoksi muun muassa Hämeenlinnanväylän ympäristössä. Vastaajat painottivat, että **viheralueiden yhtenäisyys** on tärkeää sekä luonnon monimuotoisuuden että virkistyskäytön kannalta.

Luontotyyppejä koskevissa vastauksissa korostui muun muassa alueen **puroluonto, vanhat metsäalueet, kallioalueet ja pellot**. Esimerkiksi

Haltialan aarnimetsä koettiin tärkeäksi rauhoittumisen paikaksi. Useita karttamerkintöjä saatiin erilaisista metsäkohteista sekä myös rakennetummista puistoalueista. Monia kallioalueita nostettiin vaalittaviksi kohteiksi, joilla on myös tärkeä virkistäytymisen rooli.

Vesistöjen osalta vastauksissa tuotiin esiin huoli etenkin Haaganpuron ja muiden vesistöjen tilasta ja niiden suojelun tärkeydestä. **Vieraslajien torjuntaa** ehdotettiin esimerkiksi Haaganpuron ympäristössä.

Ekologisten yhteyksien osalta ehdotettiin **vahvistettavan** etenkin Pirkkolan urheilupuiston länsipuolista **pohjois-eteläsuuntaista ekologista** yhteyttä sekä Eläintarha-Laakso välistä metsäalueen jatkuvuutta. Lisäksi alustavan rajauksen ulkopuolelta tunnistettiin useampi tärkeäksi koettu luontoalue tai ekologinen yhteys, joka johtaa alueelle.

Kehitettävät luontoalueet ja ekologiset yhteydet

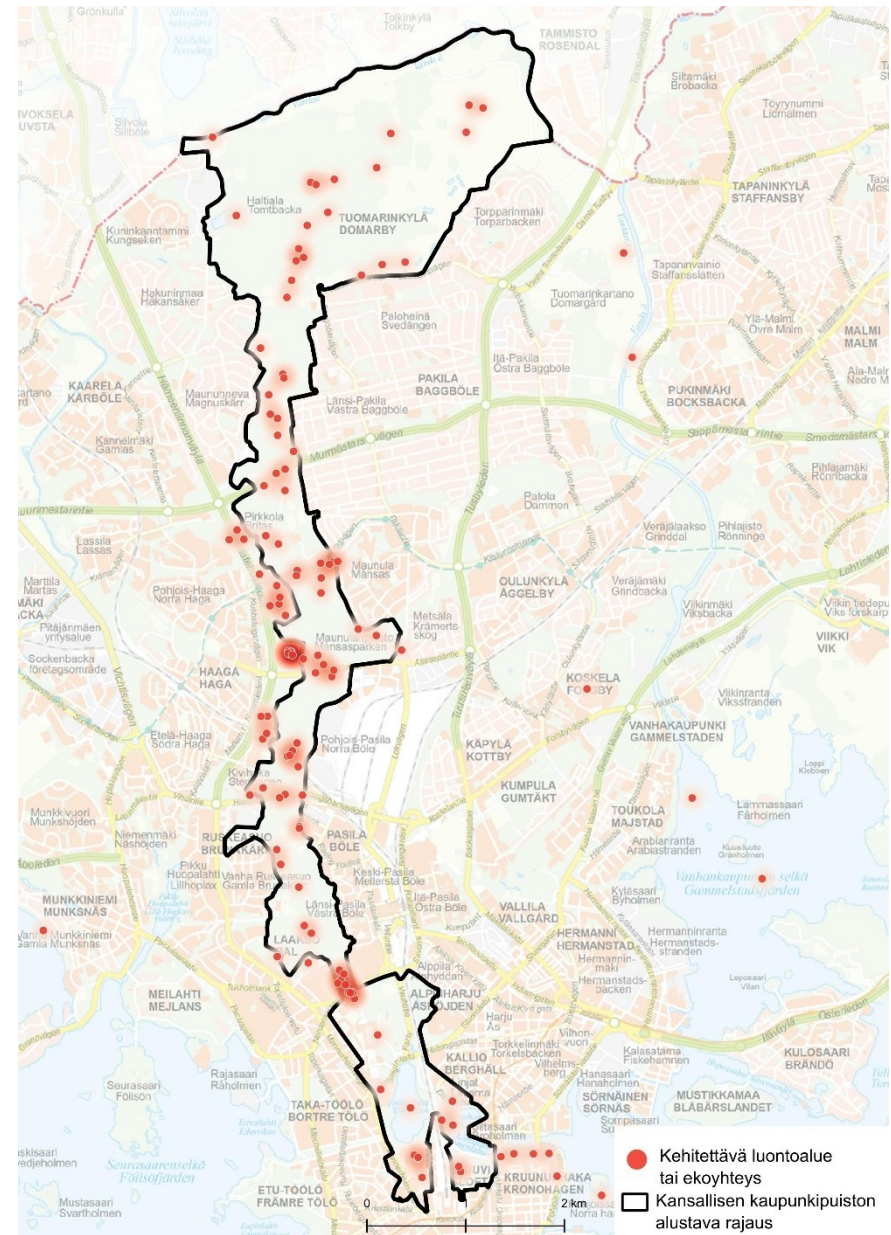
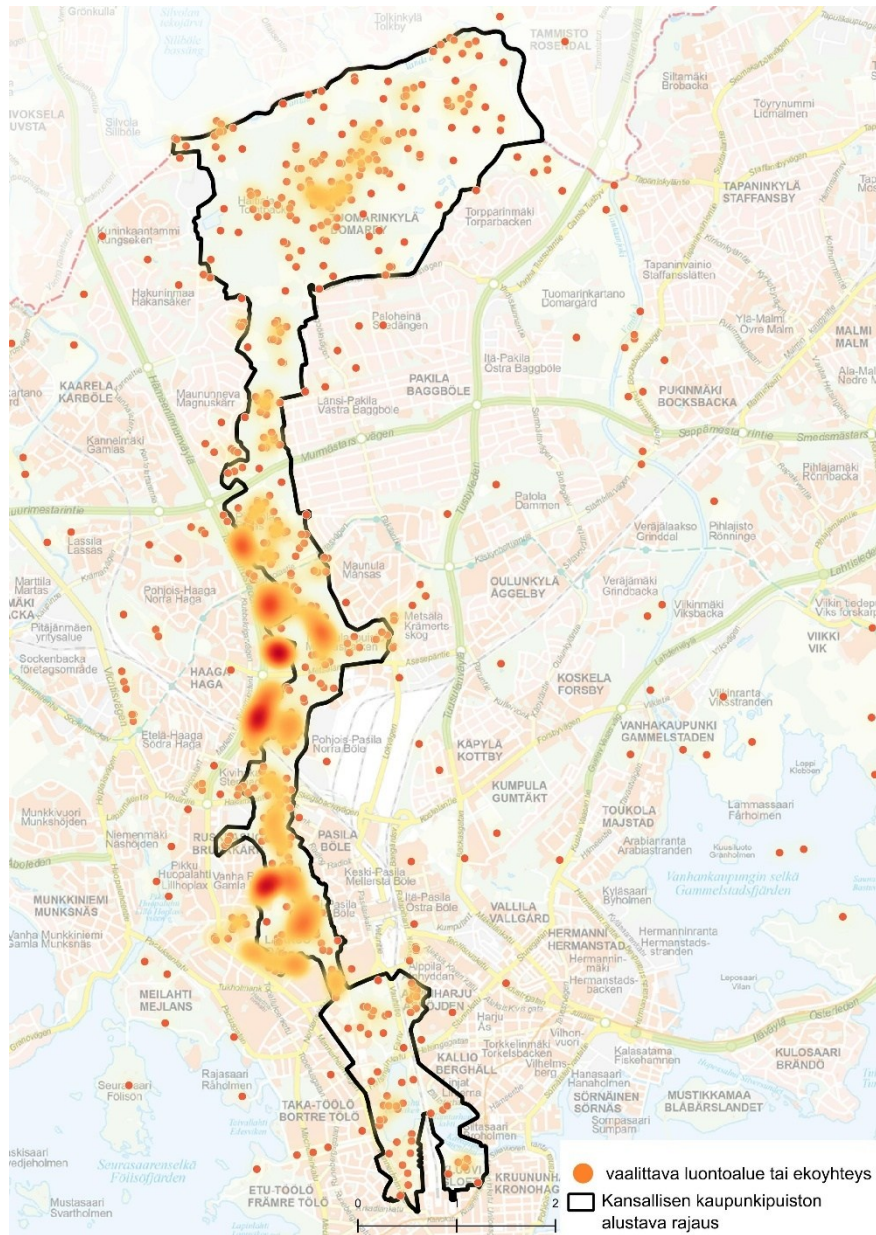
Kehitettävien luontoalueiden vastauksissa korostui **alueen jatkuvuuden ja ekoyhteyksien turvaaminen, katkoskohtien kehittäminen sekä kasvillisuuden lisääminen**. Vastauksissa oli toiveita myös **monimuotoisuuden lisäämisestä**, esimerkiksi niittykasvillisuuden istuttamista ja puiden lisäämistä. Myös olemassa olevien luontoalueiden, kuten lehtojen ja purojen, suojelua pidettiin tärkeänä.

Metsäisyyttä haluttiin lisäävän esimerkiksi niittyalueiden, Haltialan peltojen ja palstaviljelyalueiden metsittämisellä. Toisaalta peltoalueet nähtiin myös oleellisina avoimina luontoalueina, joiden monimuotoisuutta voitaisiin kehittää niittymäisempään suuntaan. Töölönlahdelle toivottiin lisää vehreyttä ja vähemmän nurmialueita. Töölönlahden ja Kaisaniemenlahden vedenlaatua toivottiin parannettavan. Vieraslajien torjuntaa ehdotettiin useassa kohteessa, kuten purojen varsilla.

Vastaajat toivovat myös luontoalueiden **virkistyskäytön mahdollisuuksien parantamista**. Tähän sisältyy toiveita selkeistä reiteistä kävelyille, pyöräilylle ja hiihdolle sekä liikkumista vapaasti luontoalueilla. Myös **paikkoja, joissa voi istahtaa ja nauttia eväitä**, toivotaan lisää esimerkiksi Haltialan metsäalueilla sekä Laakso-Haaga välissä.

Monet vastaajat korostavat viheryhteyksien tärkeyttä. Toivotaan, että alue liitetään paremmin ympäröiviin puistoihin ja viheralueisiin. Aluetta halkovien väylien, kuten Hakamäentien, Metsäläntien ja kehä 3:n **estevaikutusta ja meluvaikutuksia** haluttiin pienennettävän esimerkiksi siltojen ja tunnelien avulla. Vastaustihentymiä kohdistui etenkin Eläintarhan ja Laakson väliselle metsäalueelle ja sen jatkuvuuden ja metsäisyyden turvaamiselle.

Osa vastaajista on huolissaan alueen **melusta ja muista häiriöistä**. Toivotaan, että alueen rauhaa palautetaan esimerkiksi meluaidoilla tai liikenteen nopeuksia alentamalla. Myös Metsäläntien lumenkaatopaikka haluttiin poistaa. Taimenpuro ja lumenkaatopaikka koettiin ristiriitaiseksi kokonaisuudeksi. Useissa vastauksissa **vastustetaan uutta rakentamista alueella** ja korostetaan, että nykyiset viheralueet tulee säilyttää.

Virkistyskäytön reitit ja palvelut

Virkistyskäytön reittejä ja palveluita koskevia karttavastauksia saatiin 609 merkintää vaalittavista kohteista ja kehitettävistä kohteista 115 merkintää.

Vaalittavat virkistyspalvelut ja -reitit

Vaalittavien virkistysreittien ja palveluiden vastaustihentymiä saatiin koko rajauksen pituudelta ja etenkin metsäisille puistoalueille sekä etelän historiallisille puistokokonaisuuksille. Vastaukset sisälsivät myös kehittämisehdotuksia.

Monet vastaajat toivat esille tiettyjä alueita, joita he erityisesti arvostavat. Näitä ovat muun muassa Maunulan maja, Pitkäkosken maja ja Paloheinän ulkoilualueet ja Töölönlahti. Lisäksi ehdotetun kansallisen kaupunkipuiston rajauksen ulkopuolella esiin nousee Vantaanjoen varsi. Vastaajat toivovat, että näitä alueita vaalitaan ja kehitetään edelleen.

Vastaajat korostavat kävely-, lenkkeily- ja pyöräilyreittien merkitystä. Erityisesti mainittiin työmatkaliikunnan, luonnossa liikkumisen ja virkistäytymisen kannalta tärkeitä reittejä. Reittejä pidettiin pääosin jo hyvinä ja opastusta keuhuttiin. Reittejä koskevia vastaustihentymiä saatiin etenkin Töölönlahden ympäristön reiteistä sekä etelä-pohjoissuuntaisesta pääreitistä. Myös Vantaanjoen varren polkua keuhuttiin ympärivuotisesti kiehtovaksi reitiksi. Muutama vastaaja ehdotti siltaa Vantaanjoen yli.

Reittejä haluttiin kehitettävän etenkin **opastuksen keinoin ja risteysalueita kehitämällä**. Asfalttipinnoitteisia reittejä ei toivottu viheralueille. Myös **valaistuksen parantamista pimeillä reiteillä** ehdotettiin vastauksissa.

Reittien jatkuvuutta ja elämyksellistä keuhuttiin. Eräs vastaaja kuvaili että *”Nykyiset yhteydet pitäisi säilyttää. Nyt pääsee pyörällä kätevästi Haltialasta Pasilaan. Ja myös muille alueille. Ihana pyöräillä kesäisin metsiä pitkin töihin, tai esim. Pirkkolaan uimaan.”*

Vastauksissa nousi esiin alueen monipuoliset liikuntamahdollisuudet, kuten hiihtoladut, ulkokuntosalit ja maastopyöräilyreitit. Hiihtolatuja ja niiden kunnossapitoa ja lumetuksen laajentamista korostettiin useassa vastauksessa. Kunnossapitoa ja yleistä siisteyttä toivottiin.

Sähköpotkulaudat haluttiin pois reiteiltä etenkin keskusta-alueen puistoista. Virkistyskäyttöä voitaisiin parantaa myös liikenteen meluhaittoja vähentämällä.

Virkistyspalveluista etenkin uudet ulkokuntosalit, alueen koirapuistot, Paloheinän frisbeegolfrata, pulkkamäki ja maastopyöräilyreitit keräsivät kehuja. Palettilampi, uimastadion, Pirkkolan uimahalli ja Plotti koettiin tärkeinä uimisen paikkoina. Ruskeasuon hallit mainittiin hyvänä harrastuspaikkana taistelulajeille. Myös **palstaviljelyalueet** mainittiin ilostuttavan kaikkia alueen käyttäjiä.

Varsinaisten virkistysreittien ja -palveluiden lisäksi erilaiset luontoalueet kuten purot toimivat virkistys- ja seikkailukohteina esimerkiksi lasten kanssa ulkoillessa. Myös peltoalueet mainittiin tärkeiksi luontokohteiksi muun muassa lintujen tarkkailuun.

Kehitettävät virkistyspalvelut ja -reitit

Kehitettävien virkistysreittien ja palveluiden vastaustihentymiä saatiin koko rajauksen pituudelta ja etenkin metsäisille puistoalueille sekä etelän historiallisiin puistokokonaisuuksiin.

Vastauksissa ehdotettiin liikennejärjestelyjen kehittämistä ja haittojen (erityisesti melun) vähentämistä. Eräs vastaaja toivoi ajonopeuksien laskemisesta ja kaistojen vähentämisestä Helsinginkadulla.

Valaistus tulisi ajastaa syttymään aikaisemmaksi Pitkäkoskella.

Vastauksissa ehdotettiin virkistyskäytön ja ulkoilun lisäpalveluita. Esimerkiksi Pirkkolaan ehdotettiin pyörävuokraamoa.

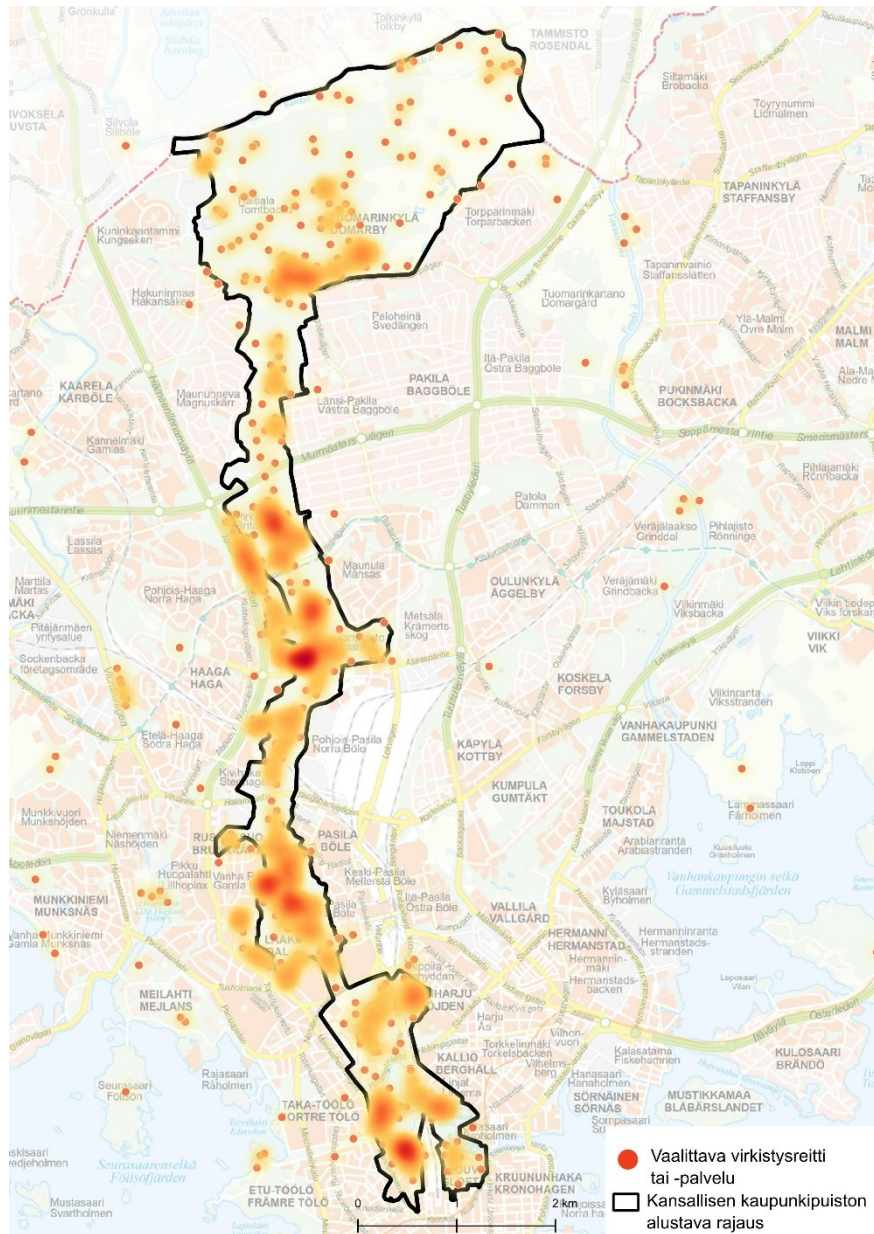
Vastauksissa nousi esiin eri käyttäjäryhmien huomiointi. Useat olivat huolissaan pyöräliikenteestä ja sen aiheuttamista vaaratilanteista kävelijöille. Sähköpotkulautojen kieltämistä ja pyöräilijöitä koskevia sääntöjä tai nopeusrajoituksia ehdotettiin muutamissa vastauksissa. Myös hiihtäjien ja muiden käyttäjien parempaa erottelua toivottiin.

Monet vastaajat toivovat lisää ja parempia kävelyteitä, luonnonmukaisia reittejä, selkeitä talvireittejä (erityisesti kävelijöille), pyöräteitä sekä yhtenäisempiä ja helpompia reittejä eri alueiden välille. Etenkin reittien

opastusta ja penkkejä kaivattiin lisää. Myös reittien kunnossapito on tärkeää (esim. talvikunnossapito, sorateiden kunto). Talvikunnossapitoa haluttiin parannettavan esimerkiksi Laaksossa. Latujen lumetusta toivottiin enemmän Paloheinässä. Myös valaistusta toivottiin vähennettävän tai ajastettavan esimerkiksi Haltialassa, jotta metsän pimeys säilyisi.

Alueelle toivottiin **lisää erilaisia virkistyspalveluita**, kuten leikkipaikkoja, kahviloita/kioskeja, vesipisteitä, pyörien vuokrausta (erityisesti erikoisempia pyöriä), taukopaikkoja, vessoja, ulkokuntosaleja, ja jopa uusia uintipaikkoja tai kahluumahdollisuuksia. Pitkäkosken majaa ehdotettiin kehitettävän.

Muutamissa vastauksissa mainittiin, että yksin **liikkumisen turvallisuutta** olisi parannettava.

Matkailu tai tapahtumat

Matkailua ja tapahtumia koskevia karttavastauksia saatiin 89 merkintää vaalittavista kohteista ja kehitettävistä kohteista 21 merkintää. Eniten matkailua ja tapahtumia koskevia karttavastauksia saatiin etelän puistokokonaisuuksista, Eläintarhan alueesta, Maunulan majan ympäristöstä, Pirkkolan liikuntapuistosta ja Haltialan tilasta.

Vaalittavat matkailu- tai tapahtumakohteet

Etenkin keskusta-alueen puistokokonaisuudet tunnistettiin tärkeiksi tapahtuma-alueiksi. **Olympiastadion** mainitaan isojen suurtapahtumien paikkana, jotka tulee mahdollistaa jatkossakin. **Kaisaniemenkentän** säilyttäminen ensisijaisesti tapahtumapaikkana nähtiin tärkeänä. Vastausten perusteella alueen palveluita voisi kehittää monin tavoin, nykyisellään puisto toimii lähinnä läpikulkualueena.

Myös **Tokoinranta ja Töölönlahti** mainittiin erilaisten tapahtumien alueena, jotka toivottiin säilyvän myös puistoina. Tapahtumia toivottiin etenkin rakennetumpaan ympäristöön, päällystetyille alueille. Paloheinän paikoitusalue ja Pirkkolan liikuntapuisto nähtiin myös potentiaalisina tapahtuma-alueina.

Maunulan maja korostuu vastauksissa tärkeänä retkikohteena. Mainintoja sai myös Pitkäkosken maja. Haltialan tilan toivottiin säilyvän. Myös Töölönlahti ympäristöineen mainitaan tärkeänä matkailukohteena.

Luonnonläheisyys ja ulkoilumahdollisuudet nähtiin alueen tärkeinä vetovoimatekijöinä. Etenkin eri vuodenaikoihin sijoittuvat toiminnot mainittiin vaalittavina asioina. Esimerkiksi hiihto- ja pulkkailumahdollisuudet Paloheinässä mainitaan useassa vastauksessa.

Erilaisia opastettuja kierroksia ja tapahtumia ehdotettiin muutamassa vastauksessa. Etenkin Haltialan alue nähtiin hyvänä luontomatkailun kohteena, jossa voisi järjestää erilaisia opastuskierroksia ja tapahtumia.

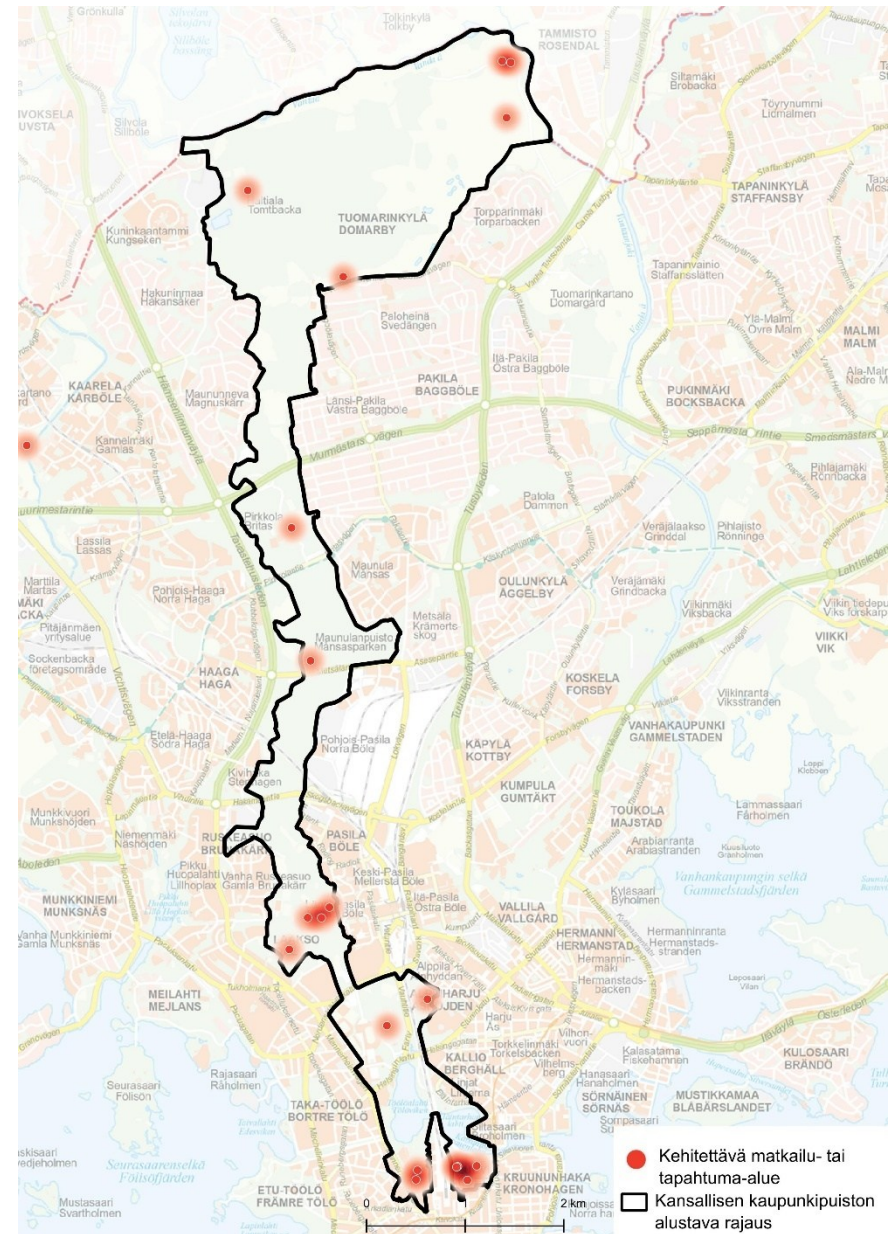
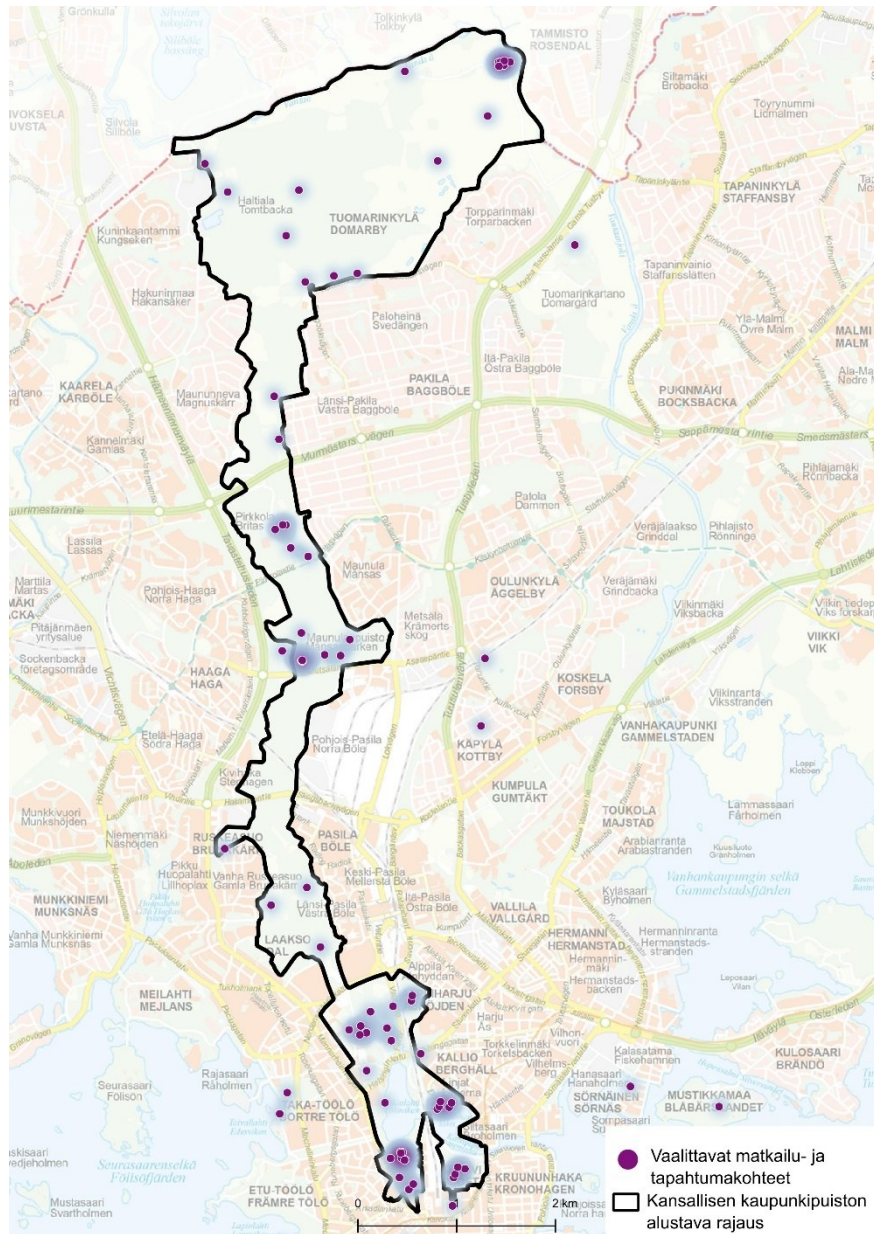
Eräs vastaajista kuvasi että ”Koko keskuspuiston alue on korvaamaton, ainutkertainen kaupungin läpi kulkeva puisto ja vaikuttaa lukuisien kaupunginosien asukkaisiin sekä koko Helsinkiin + turisteihin”.

Kehitettävät matkailu- tai tapahtumakohteet

Matkailun ja tapahtumien kohteina nousi etenkin keskusta-alue, liikuntapuistot ja isot liikunnan keskittymät. Erityisesti mainitaan Pirkkolan urheilualueen ja Kaisaniemenpuiston potentiaali suurten tapahtumien alueina. Alppipuisto koettiin jo nykyisellään tärkeäksi tapahtumakohteeksi, mutta alue koettiin turvattomaksi. Maunulan maja nähtiin potentiaalisena matkailukohteena myös turisteille. Pirkkolan liikuntapuistoa voisi kehittää myös kulttuuritapahtumien, kuten konserttien näkökulmasta. Paloheinän parkkialuetta voisi hyödyntää tapahtuma-alueena kesäaikaan. Uutena matkailun kohokohtana Pasilaan ehdotettiin puiston sisäänkäyntiä palveluineen ja tulentekopaikkoineen.

Useat vastaajat toivovat **enemmän tapahtumia**, kuten konsertteja, ulkoilmatapahtumia ja talviliikuntatapahtumia. Vastauksissa ehdotettiin myös turisteille kohdennettua toimintaa, kuten hiihdon ja pyöräilyn opetusta.

Vastauksissa kaivattiin viihtyisämpiä oleskelualueita, istumapaikkoja ja istutuksia, erityisesti Kasvitieteellisen puiston ympäristöön ja Kaisaniemenpuistoon. Kaisaniemenpuisto tunnistettiin potentiaalisena matkailukohteena, mutta se kaipaisi kehittämistä kuten esimerkiksi palveluita ja kahvilaa. Oleskelualueiden viihtyisyyttä tulisi lisätä myös esim. Oopperatalon ympäristössä. Ulkolavojen rakentamista esitettiin tapahtumien järjestämistä varten etenkin keskusta-alueilla.

Kauniit näkymät tai maisemat

Vaalittavat näkymät ja maisemat

Useissa vastauksissa korostettiin, että matkailukehittämisen tulee tapahtua luontoa kunnioittaen ja varovaisella otteella. Esimerkiksi Haltialan kotieläinpuiston maaseutumaisuus halutaan säilyttää. Osa vastaajista korosti, että alueita tulisi kehittää ensisijaisesti helsinkiläisten tarpeisiin. Lähimetsäpalvelut kaupunkilaisille nähdään tärkeänä.

Vaalittavia näkymiä ja maisemia tunnistettiin kartalle 394 kappaletta. Suurimmat vastaustihentymät kohdistuivat Töölönlahden maisema-alueen ja merkkirakennusten ympärille, Tokoinrannan rantaviivalle ja merinäkymiin. Myös Töölönlahden uudesta väliaikaisesta puistosta pidettiin ja siitä toivottiin pysyvää ratkaisua.

Etenkin alustavan rajauksen alueella sijaitsevia kallioalueita tunnistettiin tärkeiksi vaalittaviksi maisemakokonaisuuksiksi, josta on hienot näkymät ympäröivään ympäristöön jokaisena vuodenaikana.

Alueen metsäiset alueet monine luontotyypeineen sekä puroineen koettiin kauniina vaalittavina maisemakokonaisuuksina.

Haltialan alueella etenkin Vantaanjoenvarren maisemakokonaisuus keräsi paljon karttamerkintöjä. Vantaanjoen ylittävää siltaa kehuttiin ja toivottiin levennettävän, jokiympäristöä kehuttiin hienoksi kokonaisuudeksi kaikkina vuodenaikoina.

Lisäksi Haltialan peltojen kaukonäkymät ja kukkivat pellot ja maalaismaisema koettiin hienoksi kokonaisuudeksi.

Kehitettävät näkymät ja maisemat

Kehitettäviä näkymiä ja maisemia tunnistettiin kartalle 38 kappaletta. Suurimmat vastaustihentymät kohdistuivat Töölönlahden, Haltialan ja Maunulan ympäristöön. Erään vastaajan mukaan ”Linnunlaulu ja muut Töölönlahden merkkirakennukset ansaitsevat hyvin suunnitellun valaistuksen”. Yksi vastaaja ehdotti Mäntymäen kentän parkkipaikkojen poistamista ja alueen muuttamista puistoalueeksi.

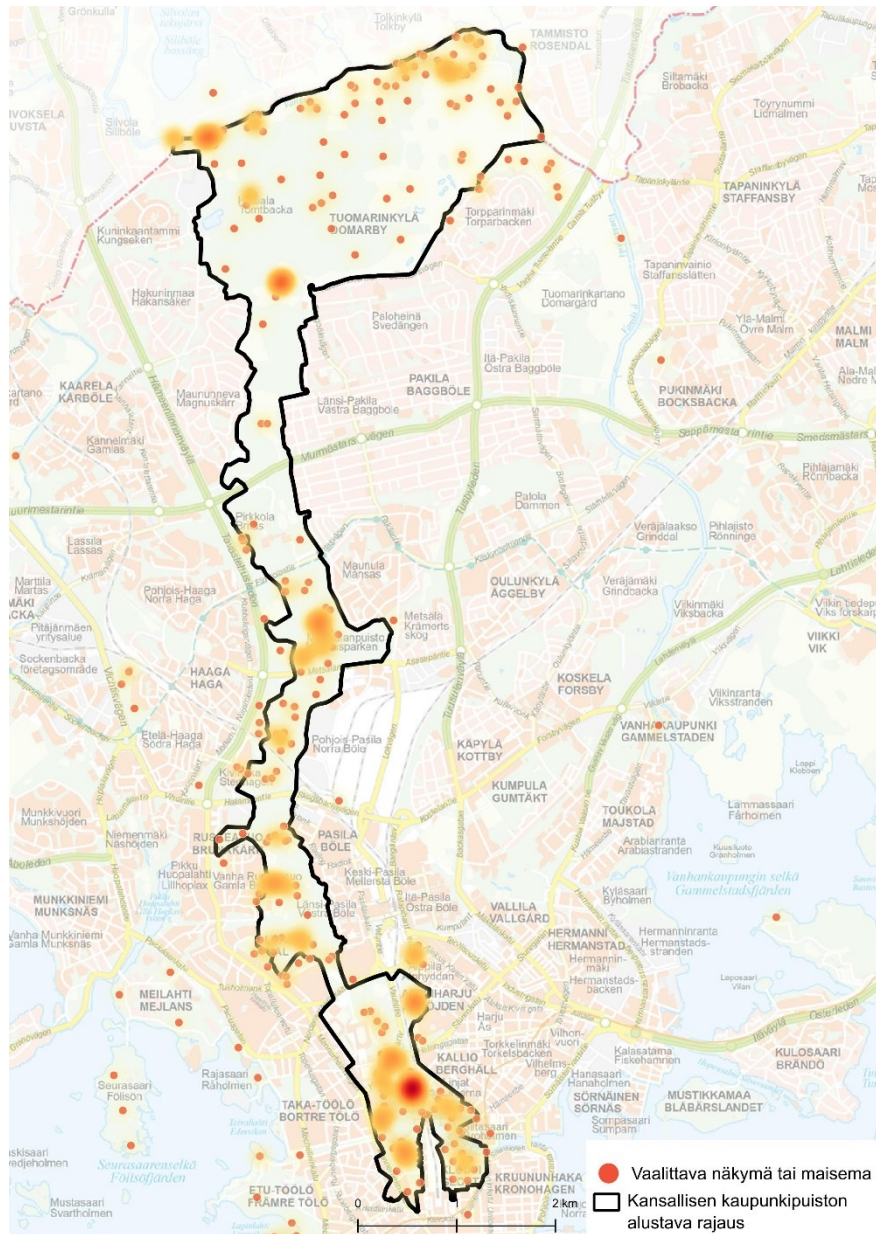
Metsäläntien tienvartta ehdotettiin kehitettävän puustoisemmaksi sekä alueen parkkipaikka / varikko koettiin epäsiistiksi.

Alikulkuja etenkin voisi kehittää miellyttävämmiksi esimerkiksi paremmalla valaistuksella, luonnonmukaisella taiteella tai puupinnoitteella.

Paloheinän mäelle ehdotettiin näkötornia kaukomaisemien ihailuun. Myös alueen puustoa toivottiin karsittavan näkymien tieltä.

Myös Haltialan peltojen itäpuolinen maisematilan jatke tunnistettiin tärkeäksi ja samaksi maisemakokonaisuudeksi, joka kuuluisi maisemallisestikaupunkipuistoon.

Kunnossapidon parantamista toivottiin suosituilla maisema-alueilla. Useampi vastaaja toivoi kallioiden siivoamista lasinsiruista. Myös Tokoinrannan siisteyttä voisi parantaa.

Muut tärkeät kohteet ja kehitysideat

Muita tärkeitä kohteita annettiin 159 karttamerkintää ja muita ideoita 92 merkintää.

Muut tärkeät kohteet

Luonnon säilyttäminen oli ylivoimaisesti yleisin teema. Monet vastaajat korostavat Keskuspuiston ja muiden viheralueiden, kuten Maunulan metsän, purojen niittyjen ja kallioiden tärkeyttä. Vastauksissa haluttiin säilyttää alueet mahdollisimman luonnontilaisina ja että niitä ei tuhota rakentamisella tai muilla toimenpiteillä.

Monet vastaajat pitivät aluetta **tärkeänä ulkoilu- ja virkistysalueena kaikenikäisille**. He korostavat, että alue tarjoaa mahdollisuuden lenkkeilyyn, urheiluun, pyöräilyyn ja muuhun liikuntaan luonnonläheisessä ympäristössä. Pirkkolan urheilupuiston ympäristö toimintoineen ja Maunulan maja mainitaan useissa vastauksissa. Myös Laakson ratsastusmahdollisuutta pidettiin tärkeänä kokonaisuutena. Useampi vastaaja nosti myös Maunulan uurnalehdon kauniina ja rauhallisena paikkana, jossa voi hiljentyä

Ensimmäisen maailmansodan linnoitteet mainittiin tärkeänä muistumana Suomen historiasta.

Useat vastaajat toivat esiin alueen merkityksen **mielenterveydelle ja hyvinvoinnille**. He kokevat, että luonnossa oleminen ja liikkuminen auttaa heitä rentoutumaan, pääsemään irti arjesta ja virkistymään.

Alueen merkitys lasten **leikkipaikkana ja perheiden yhdessäolon paikkana** korostuu myös vastauksissa. Kalliot, leikkipuistot ja Haltialan tila mainitaan perheille tärkeinä kohteina.

Vastauksia kohdistettiin alustavan rajauksen ulkopuolelle. Vastauksissa korostui muun muassa viereiset metsä- ja puistoalueet sekä kallioalueet, leikkipaikat ja palstaviljelyalueet, joita ehdotettiin lisäävän osaksi kansallista kaupunkipuistoa.

Muut kehitysideat

Muissa kehitysideoissa toistui aikaisempien teemojen aiheita.

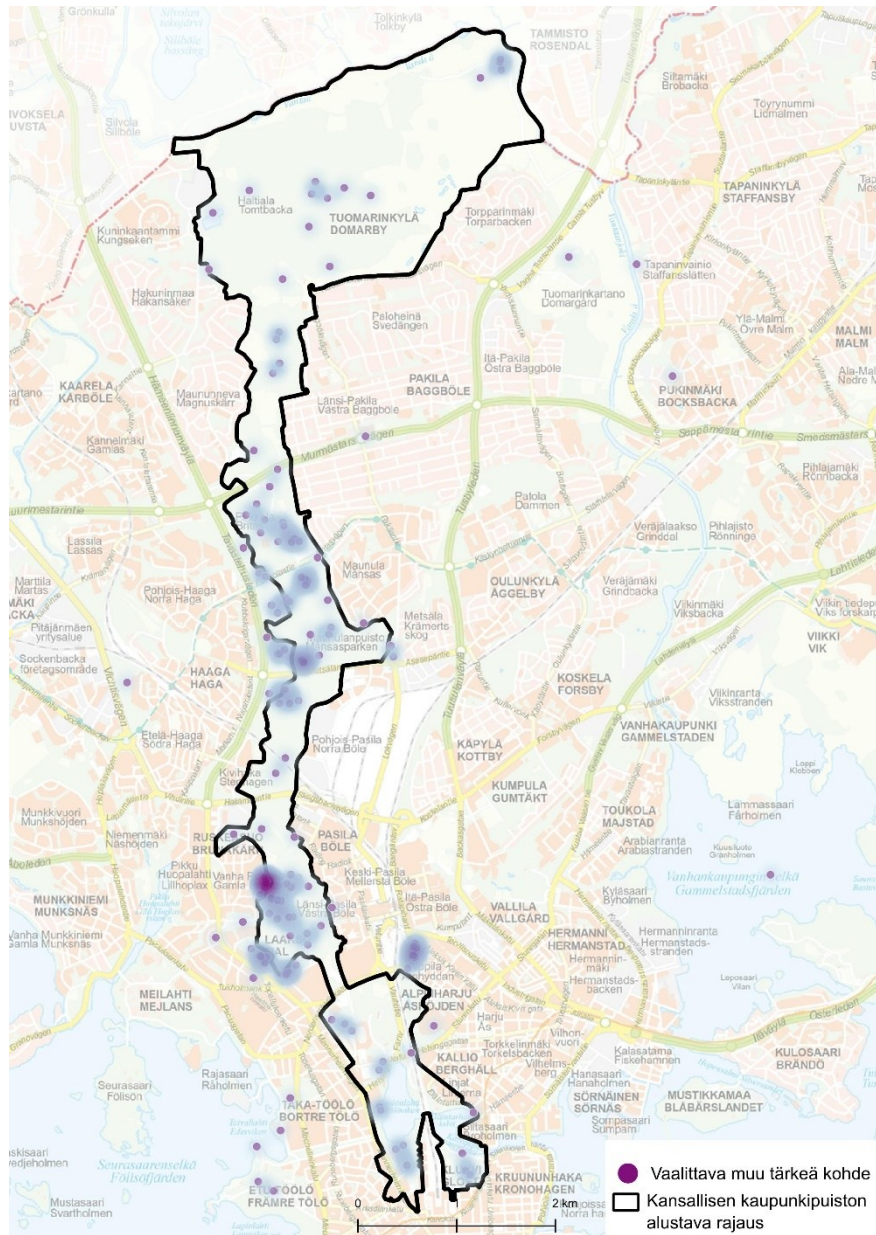
Monet vastaajat toivovat parempia pyöräteitä, jalankulkureittejä ja latuyhteyksiä, sekä selkeämpiä opasteita. Hiihdon ja muun virkistykseen yhteensovittamista toivottiin useammassa vastauksessa. Liikenneturvallisuutta ja jatkuvuutta haluttiin parantaa esimerkiksi suojateillä, ajonopeuksia alentamalla, silloilla ja alikuluilla. Myös julkisen liikenteen saavutettavuutta toivotaan parannettavan esimerkiksi Pirkkolan liikuntapuistossa. Puistossa tapahtuvaa ajoneuvoliikennettä toivottiin vähennettävän. Myös oleskelu- ja levähdysmahdollisuuksia haluttiin parannettavan koko alueella.

Liikenteen melu koettiin häiritsevänä, ja esimerkiksi meluaitoja tai muita melua vähentäviä ratkaisuja ehdotettiin useassa vastauksessa.

Parempaa valaistusta että valosaasteen vähentämistä esitetään esimerkiksi Töölönlahdelle ja Paloheinään. Lisäksi keskuspuistossa kulkemisen turvallisuutta päiväsaikaan haluttiin lisätä maisemaa avartamalla.

Leikkipaikkoja ehdotettiin muun muassa Töölönlahdelle ja Alppipuistoon. Myös Maunulan majalle ehdotettiin metsäisempää leikkipaikkaa. Haltialaan ehdotettiin LUMO-keskusta. Elonniityn kentille ehdotettiin eräässä vastauksessa FPV-droonirataa, toisessa vuorostaan niittyjä.

Alueen luonnontilaisuus halutaan säilyttää useassa vastauksessa. Myös Alueen laajentamista ehdotetaan muun muassa Laaksossa, Haltialassa ja Pirkkolan rintamamiestaloalueelle.

Merkittävät ja vähemmän merkittävät osa-alueet

Karttavastauksia saatiin erityisen merkittävistä kohteista 869 ja vähemmän merkittävistä kohteista 92 karttamerkintää.

Merkittävät osa-alueet

Merkittävimpiä osa-alueista saatiin yhteensä 869 karttavastausta. Perusteluissa vastaajat mainitsivat useita syitä sille, miksi alue on tärkeä osa kansallista kaupunkipuistoa. Pääteemat liittyvät etenkin luonnonsuojeluun ja alueen jatkuvuuteen, kulttuuriperinnön suojeluun, virkistyskäyttöön, saavutettavuuteen ja alueen monimuotoisuuden säilyttämiseen.

Eniten vastaustihentymiä merkittävistä alueista kohdistui etelässä etenkin Töölönlahden, Kaisaniemenpuiston, Eläintarhan sekä Alppipuiston alueille. Suosituimmilla Kantakaupungin alueilla vastaajat mainitsivat useita syitä sille miksi ne ovat merkittävä osa kansallista kaupunkipuistoa. Alueita pidettiin merkittävänä muun muassa merellisyyden, kaupunkikeskeisyyden, kulttuurihistoriallisen merkittävyyden takia sekä luontoarvojenkin takia. Eläintarhan olympiarakennukset mainittiin vastauksissa tärkeänä historiallisena kerrostumana, mutta samalla tärkeänä virkistysyhteytenä. Eteläiset alueet täyttävät vastaajien mukaan kansallisen kaupunkipuiston jatkuvuuden kriteerit.

Metsäalueet (Laakso, Ruskeasuo, Haaga, Maunula, Pirkkola, Haltiala) saivat tasaisesti karttamerkintöjä. Metsäalueiden merkittävyyttä perusteltiin etenkin jatkuvuuden, luonnon monimuotoisuuden sekä virkistyskäytön kriteereillä. Monet vastaajat korostavat alueen tärkeyttä luonnon monimuotoisuuden, kuten metsäluonnon, aarnimetsien, kallioiden ja vesistöjen (erityisesti purojen ja Vantaanjoen) säilyttämiselle. Useat vastaajat totesivat, ettei yksittäistä kohdetta voi tunnistaa vaan kokonaisuus on itsessään arvokas.

Vastauksiin liittyi myös huoli Keskuspuiston kapeimmista kohdista ja sen yhtenäisyyden säilyttämisestä. Monet vastaajat kirjoittivat, että metsäalueita ei saa kaventaa ja tunnistivat monia rajauksen ulkopuolisia alueita, jotka tulisi lisätä rajaukseen Muun muassa Vantaanjoen varsi, Tuomarinkylä, Haaga ja Ruskeasuo mainitaan mahdollisina

laajennuskohteina. Vastauksissa vastustettiin myös lumenkaatopaikan sijoittamista puistoalueelle sekä muuta rakentamista, joka heikentäisi luontoarvoja. Nykyisiksi kapeikkokohdiksi tunnistettiin etenkin Pirkkolan alue, Eloniityt sekä Eläintarha-Laakson välinen yhteys.

Haltialan peltoaleuiden merkittävyyttä perusteltiin muun muassa perinnemaisemalla, virkistysarvoilla sekä Haltialan tilan palveluilla. Vastauksissa korostui Vantaanjoen monimuotoisuus ja peltoalueiden hienot näkymät sekä virkistysalueen monipuolisuus.

Vähemmän merkittävät osa-alueet

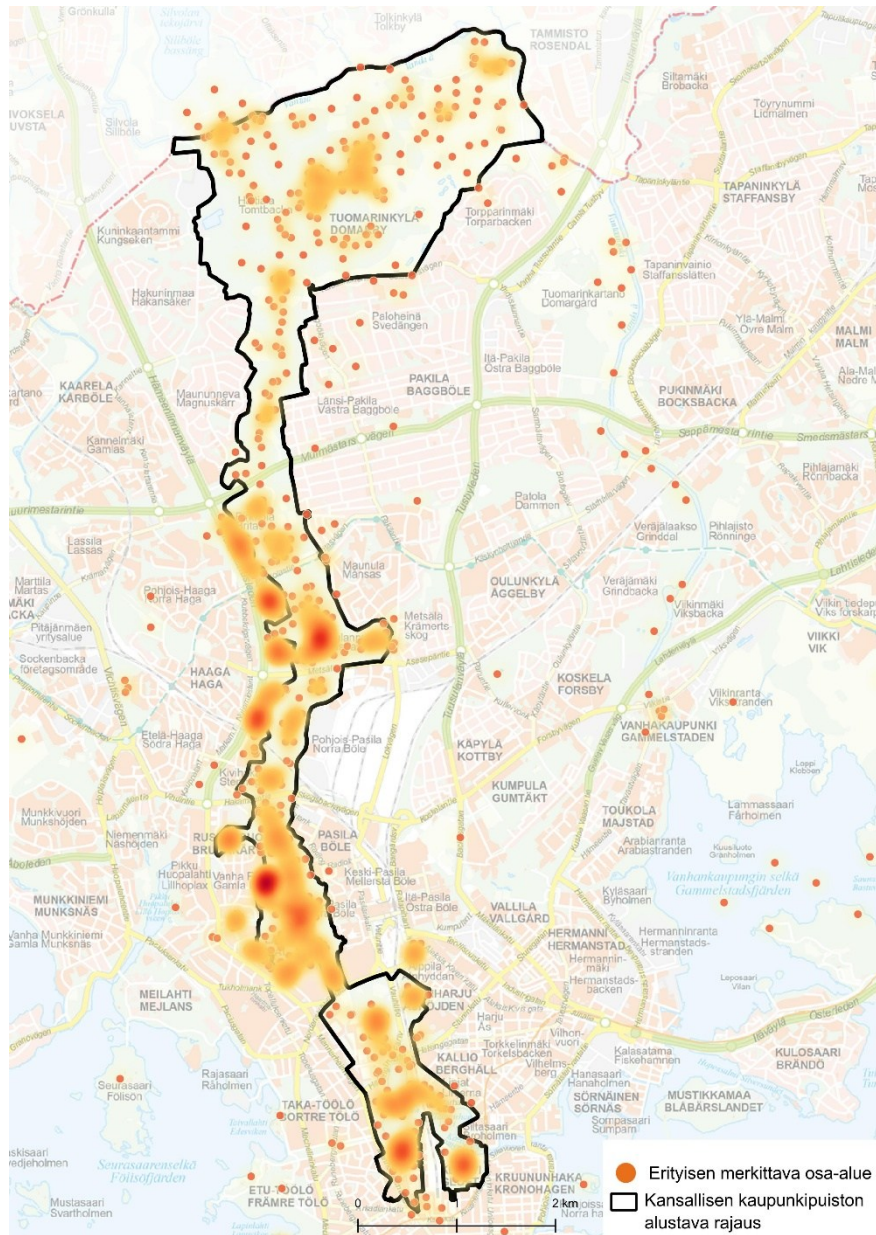
Vähemmän merkittäviä alueita tunnistettiin yhteensä 92 kohdetta.

Monet vastaajat kokevat, että tietyt alueet, jotka sisältävät rakennuksia tai toiminnallisia alueita eivät sovi kansalliseen kaupunkipuistoon. Esimerkkejä annettiin Mäntymäen ja Paloheinän parkkipaikat, varikot, Töölön jalkapallokentät, Ruskeasuo hevostallit ja siirtolapuutarha, Pirkkolan sisäliikuntahallit ja Keskusta-alueen rakennukset, kuten Eduskuntatalo. Toisaalta vastauksissa ehdotetaan myös rakentamisen paikkoja esimerkiksi Kansalaistorille, Haltialan peltoalueille tai Kaarelantielle.

Osa vastaajista pitää tiettyjä alueita, Kuten Haltialan peltoja, joitain metsäalueita syrjäisinä, huonosti saavutettavina tai "kaukana kaikesta" sijaitsevinä. Jotkut vastaajat kokevat, että tietyt alueet, kuten Mäntymäki, Töölönlahden itäpuoli tai MIKÄ ovat pelkkää läpikulkua varten, niissä ei ole mitään houkuttelevaa tai ne eivät tarjoa mahdollisuuksia pysähtymiseen ja ajanviettoon. Hakamäentien kaltaiset suuret tiet halkovat puistoa ja tekevät siitä epämiellyttävän, eivätkä siten sovi kansallisen kaupunkipuiston rajaukseen.

Monet vastaajat kokevat, että tietyiltä alueilta puuttuu luontoa, ne ovat "pelkkää pöpelikköä" tai eivät muistuta puistoa.

Osa vastauksista ehdottaa päinvastaista näkökulmaa eli sitä miksi alue on tärkeä osa kansallista kaupunkipuistoa tai että aluetta tulisi kehittää houkuttelevammaksi.

Vapaa palaute

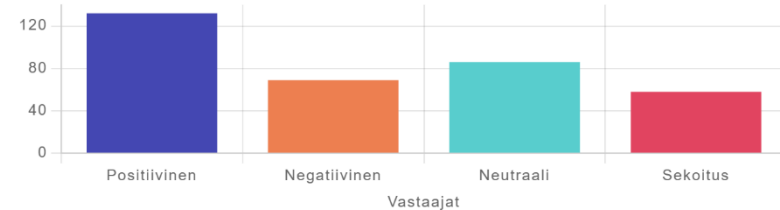
Vapaata palautetta saatiin 345 kappaletta. Vastausten pääteemat liittyivät vahvasti Keskuspuiston säilyttämiseen, luontoarvojen vaalimiseen, rajaukseen sekä huoleen rakentamisesta ja luonnon tuhoutumisesta, jotka toistuivat kyselyn muissa osioissa.

Kyselyyn vastanneista moni ilmaisi huolensa **Keskuspuiston säilymisestä ja sen mahdollisesta pienentämisestä** kansallisen kaupunkipuiston perustamisen yhteydessä. Rajauksen pelätään mahdollistavan rakentamisen puiston reuna-alueille. Muutama piti rajausta kansallisen kaupunkipuiston kriteerien kannalta riittämättömänä. Monet toivoivat, että koko Keskuspuisto sisällytettäisiin kansalliseen kaupunkipuistoon, ja että aluetta jopa laajennettaisiin kattamaan esimerkiksi Vantaanjokivarteen, Lapinlahteen ja merenrannoille.

Osa vastaajista myös kyseenalaistivat, **mitä konkreettista hyötyä kansallisen kaupunkipuiston statuksesta on**. Vastaajat toivovat, että status toisi **lisärahoitusta alueen kehittämiseen** ja että se hyödyttäisi myös alueen asukkaita.

Yksittäisinä nostoina vastauksissa korostettiin luonnon monipuolisia merkityksiä kaupunkilaisille, hyvinvoinnille, ilmastolle ja eläimille. Osa vastaajista esitti toiveita liittyen puiston käyttöön ja saavutettavuuteen. Toiveissa toistui esimerkiksi selkeämmät reitit, luontoalueiden kulumisen ehkäisy, penkkien lisääminen, valaistuksen ja turvallisuuden kehittäminen.

Yleisesti ottaen vastaukset kuitenkin heijastavat suurta **arvostusta Keskuspuistoa ja sen luontoa ja virkistysalueita kohtaan**. Kansallisen kaupunkipuiston hanketta pidettiin myös yleisesti kannatettavana.

Kuva 8. Tunneanalyysi vapaan palautteen vastauksista.

Lopuksi

Yhteenveto

Kyselyn suosituin teema oli luontoalueiden ja ekologisten yhteyksien vaaliminen ja kehittäminen. Teemassa vastauksia saatiin koko alueen pituudelta ja monet vastaajat korostivat alueen tärkeyttä jatkuvana kokonaisuutena.

Toisiksi eniten vastauksia saatiin kysymykseen, jossa kysyttiin mitkä alueet ovat erityisen merkittäviä kansallisen kaupunkipuiston kannalta. Vastausten perusteluissa toistui samat teemat muun muassa luontoarvoista, kulttuuriympäristöistä, virkistysarvoista sekä näkymistä kuin muissa vastauksissa. Merkittävimpien kohteiden vastauksien yhtymä yhdisti se, että alueet täyttivät monta kansallisen kaupunkipuiston kriteeriä.

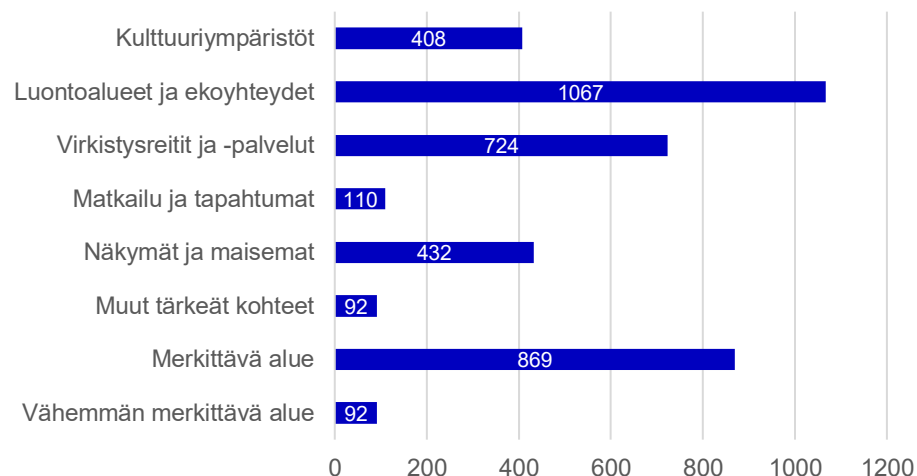
Kolmanneksi suosituin teema oli virkistysreitit ja palvelut ja niiden vaaliminen ja kehittäminen. Reittejä pidettiin hyvinä ja laadukkaina, mutta toisaalta opastusta, valaistusta ja eri virkistysmuotojen yhteensovittamista toivottiin kehitettävän. Tärkeimpinä virkistysalueina tunnistettiin Eläintarhan ja Pirkkolan liikunta-alueet, Paloheinä sekä Maunulan maja ja Haltialan tila.

Kulttuuriympäristöjen, näkymien ja maisema-alueiden osalta korostui etenkin keskusta-alueen historialliset puistokokonaisuudet rakennuksineen, kallioalueet kaukomaisemineen sekä Haltialan peltojen perinnemaisemat. Kulttuuriympäristöjä toivottiin kehitettävän muun muassa palveluiden ja viestinnän avulla, kunnossapidon parantamisella ja kunnostamisella.

Läpi teemakokonaisuuksien usein toistuvia kohteita oli muun muassa Maunulan Maja, Haltialan tila, Töölönlahti ja Kaisaniemi, metsäalueet kokonaisuudessaan sekä Pirkkolan ja Paloheinän liikuntakokonaisuudet. Alustavan rajauksen ulkopuolisista kohteista eniten merkintöjä sai Tuomarinkylän kartano, palstaviljelyalueet, rajauksen lähimmät

puistoalueet Hämeenlinnanväylän varrella sekä Vantaanjokivarso Vanhankaupunginkoskelle.

Kaikissa teemoissa nousi myös rakentamisen vastustus. Monet vastaajat tuovat esiin huolensa alueiden rakentamisesta ja siitä, että se uhkaa alueiden luontoarvoja ja viihtyvyyttä. He toivovat, että alueiden kehittämisessä otetaan huomioon niiden historiallinen ja kulttuurinen merkitys sekä luontoarvot. Useat myös toivovat, että alueet pysyvät kaikkien saavutettavissa ja että niille ei tule liikaa maksullista toimintaa.

Kuva 9. Vaalittavat ja kehitettävät karttamerkinnot teemoittain.

Johtopäätökset ja tulosten hyödyntäminen

Karttakyselyn tavoitteena oli kuulla helsinkiläisten mielipiteitä kansallisen kaupunkipuiston vaalittavista ja kehitettävistä teemoista sekä merkittävistä ja vähemmän merkittävistä alueista. Tuloksia hyödynnetään kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen sekä hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa. Kysely tuotti konkreettisia ehdotuksia ja arvokkaita näkökulmia kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen ja hoito- ja käyttösuunnitelman valmisteluun.

Kyselyn vastaajien ikäjakauma oli karttakyselyille tyypillinen painottuen yli 40-vuotiaisiin. Kysely ei tavoittanut hyvin nuorempia alueen käyttäjiä.

Pääosa kyselyyn vastanneista oli hyvin perillä kansallisen kaupunkipuiston merkityksistä ja vaikutuksista. Osassa vastauksista oli nähtävissä, että kansallisen kaupunkipuiston konseptin monimutkaisuus saattoi vaikeuttaa kyselyyn vastaamista. Paikoin vastauksista oli

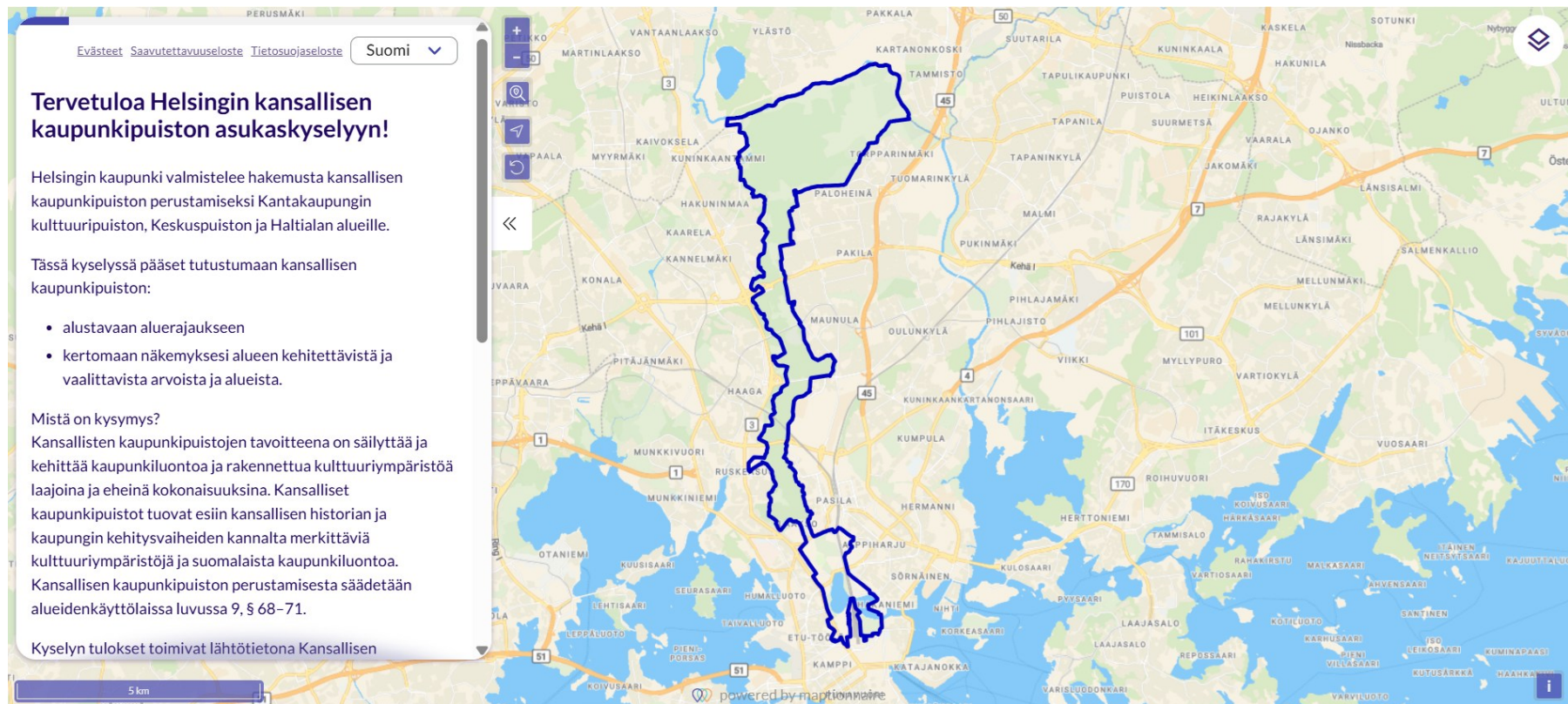
nähtävissä, että kansallisen kaupunkipuiston rajauksen on tulkittu tarkoittavan tiukasti suojeltua aluetta. Tällöin esimerkiksi kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita, toiminnallisia alueita tai muuta rakennettua ympäristöä ei ole nähty kansalliseen kaupunkipuistoon sopivina.

Kansallisen kaupunkipuiston rajausluonnosta on tulkittu myös siten, että rajauksen ulkopuoliset alueet olisivat jäämässä rakentamisen alueiksi. Kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen ja valmistelun yhteydessä ei kuitenkaan tehdä päätöksiä keskuspuiston tai kaupungin muiden viheralueiden rajauksista tai käytöstä.

Kyselyn teemojen jakaminen vaalittaviin ja kehitettäviin arvoihin ei toiminut täysin, sillä moni vastaaja sisällytti vaalittaviin arvoihin myös kehittämis ehdotuksia. Kyselyä olisi voinut yksinkertaistaa teemakohtaisiin kysymyksiin.

Liitteet: karttakyselypohja

Liitteenä asukaskyselyn rakenne kuvina.

Kyselyn tulokset toimivat lähtötietona Kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen sekä myöhemmin laadittavan hoito- ja kehittämissuunnitelman laadinnassa. Tavoitteena on, että kansallisen kaupunkipuiston hakemus viedään kaupunkiympäristölautakunnan päätettäväksi vuoden 2026 aikana.

Kysely on auki 21.12.2025 asti.

Lisätietoja: Riikka Äärelä, johtava maisema-arkkitehti, kaupunkiympäristön toimiala. Sähköposti: riikka.aarela@hel.fi
Jouni Heinänen, yksikönpäällikkö, kaupunkiympäristön toimiala, jouni.heinanen@hel.fi

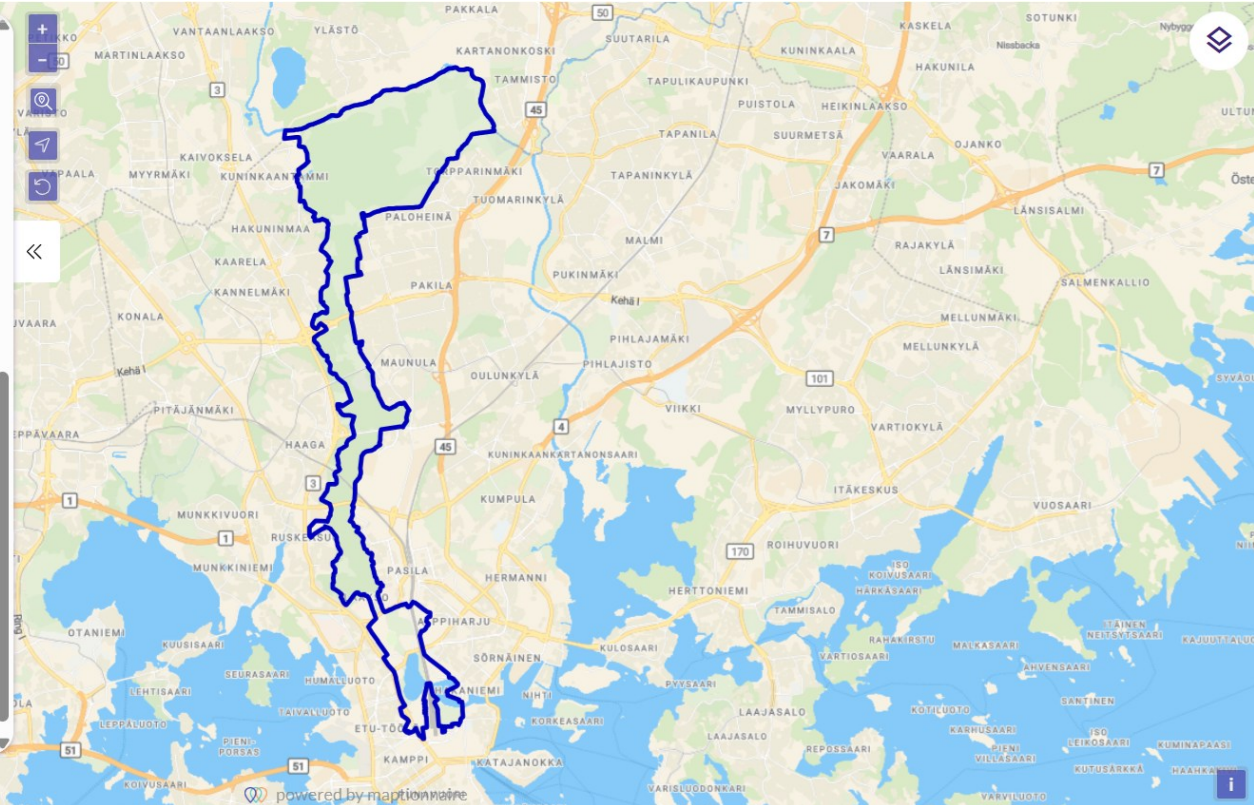
Lue lisää kansallisen kaupunkipuiston suunnittelusta Helsingin kaupungin nettisivuilta.
<https://www.hel.fi/fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/kaupunkisuunnittelu-ja-rakentaminen/suunnitelmat-ja-rakennushankkeet/kansallinen-kaupunkipuisto>

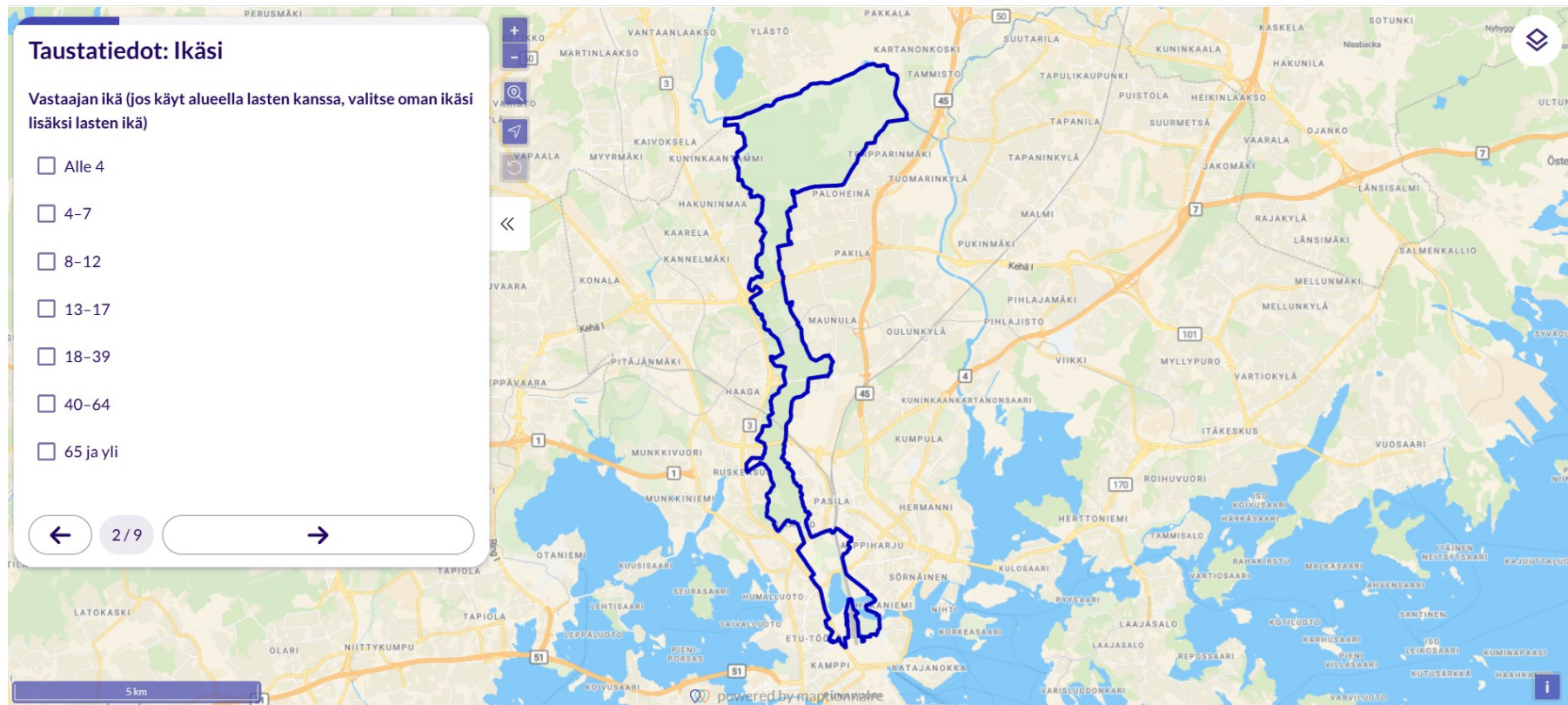
**Helsinki
Helsingfors**

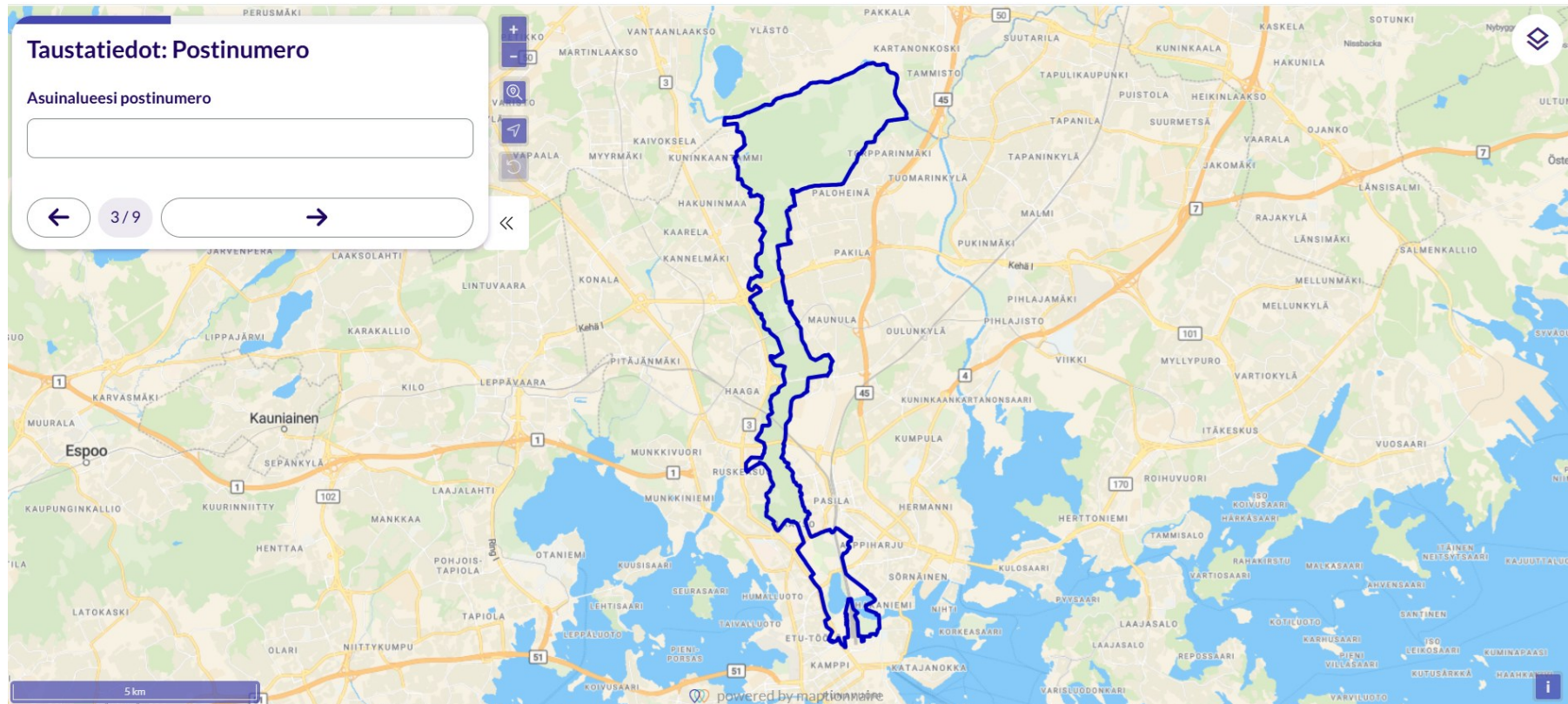
1 / 9 →

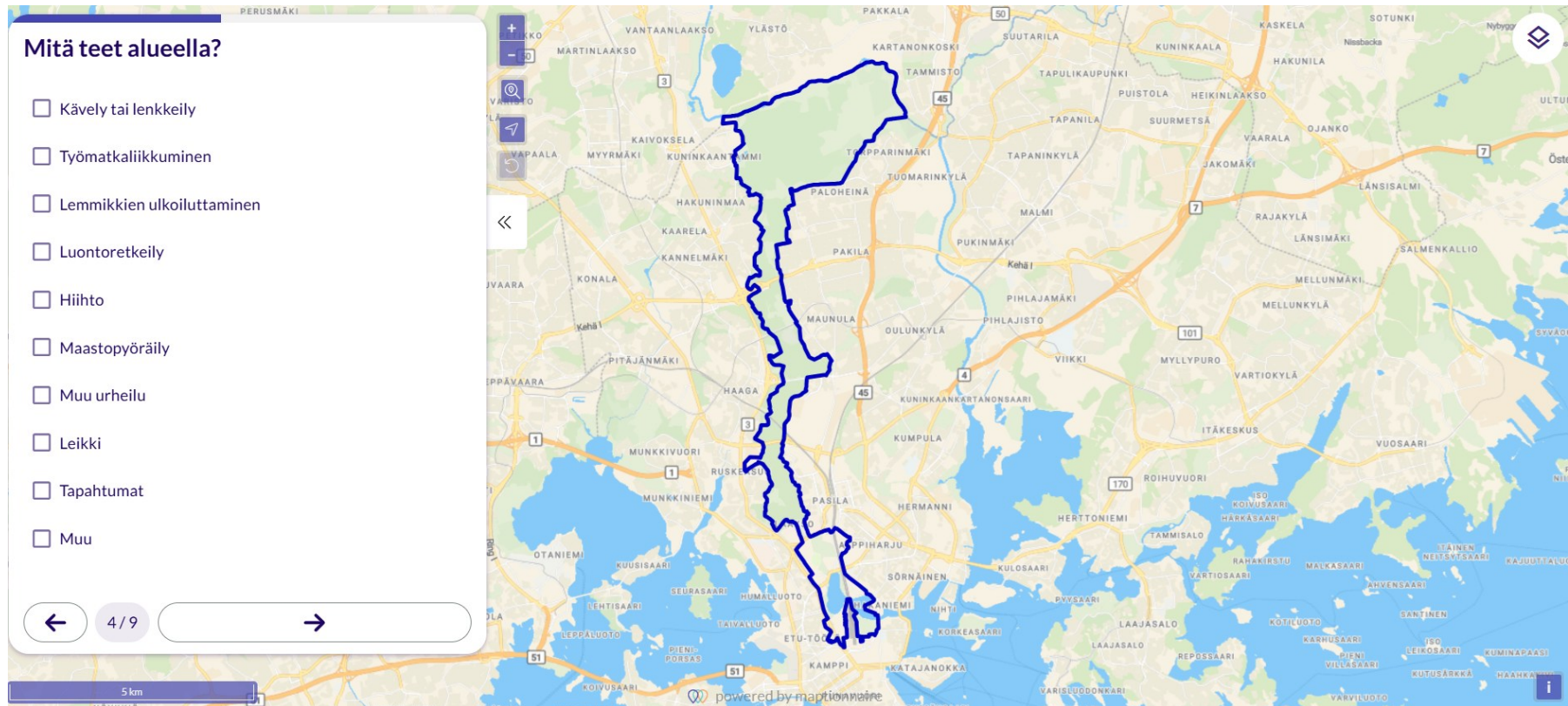
5 km

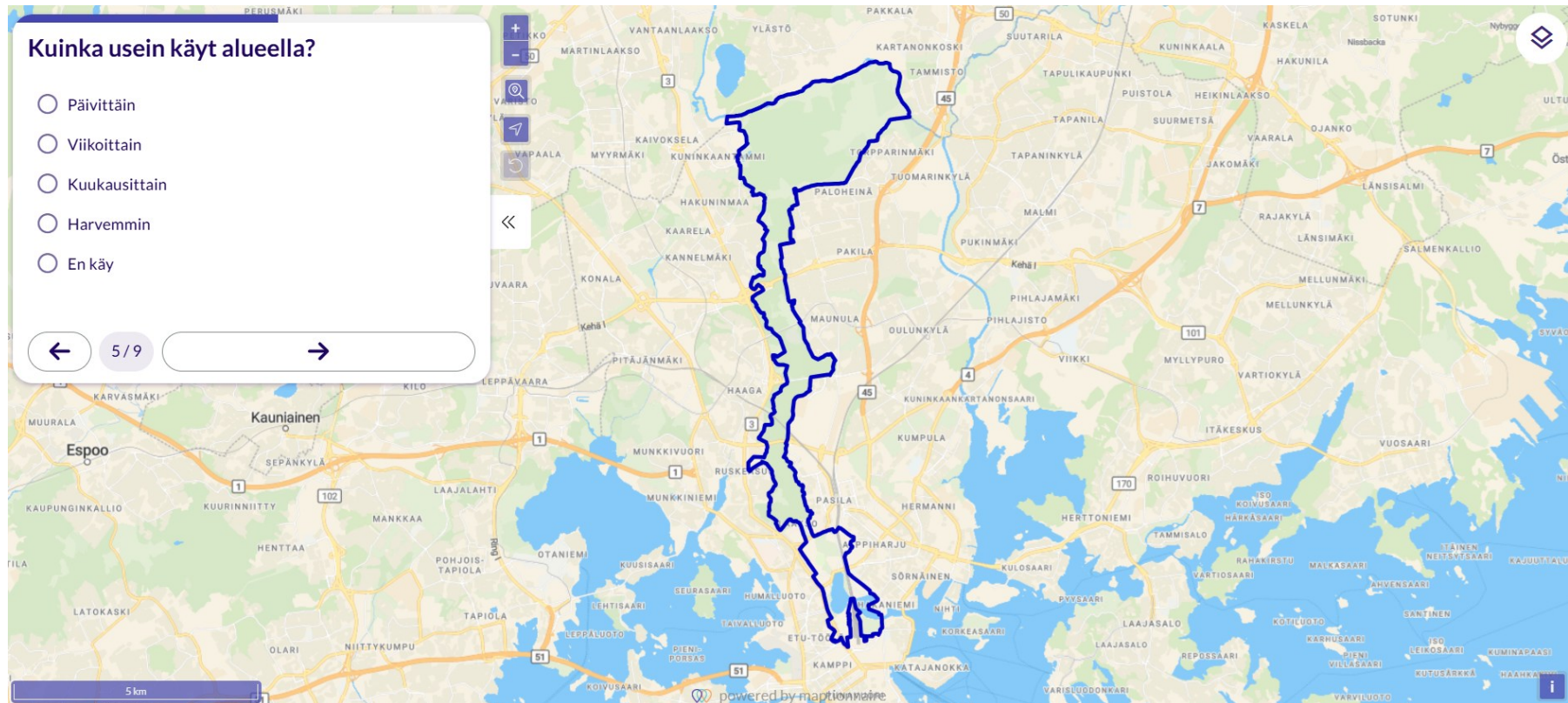
powered by maptionnaire

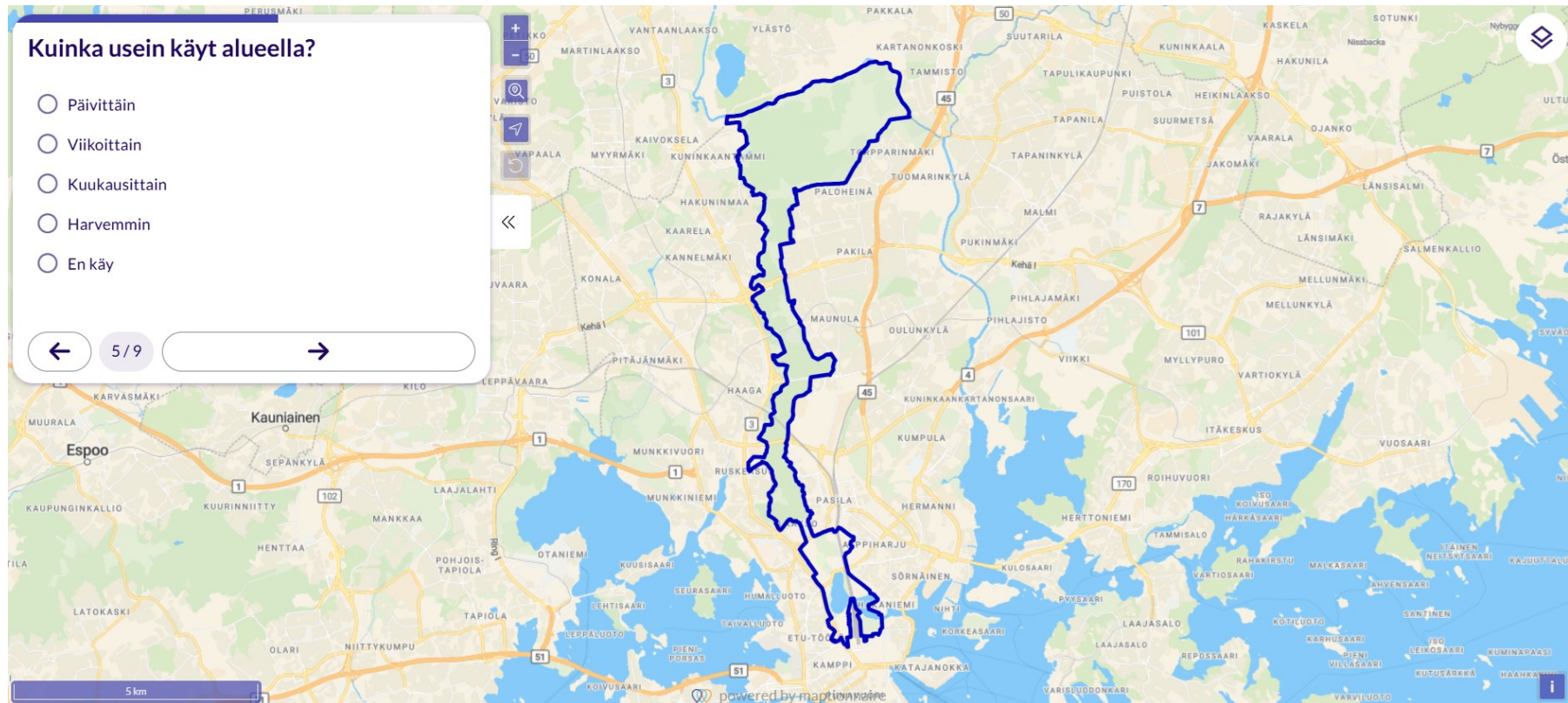

Kansallisen kaupunkipuiston vaalittavat paikat ja asiat

Merkitse kartalle paikka, joka on miellyttävä, toimii nykyisin hyvin tai tulisi säilyttää. Valitse ensin alta vastaukseen sopiva teema ja merkitse sen jälkeen piste kartalle. Voit alueen valinnan jälkeen kirjoittaa lisätietoja.

Kulttuuriympäristö

Luontoalue tai ekologinen yhteys

Virkistyskäytön reitti tai -palvelu

Matkailu tai tapahtuma

Kaunis näkymä tai maisema

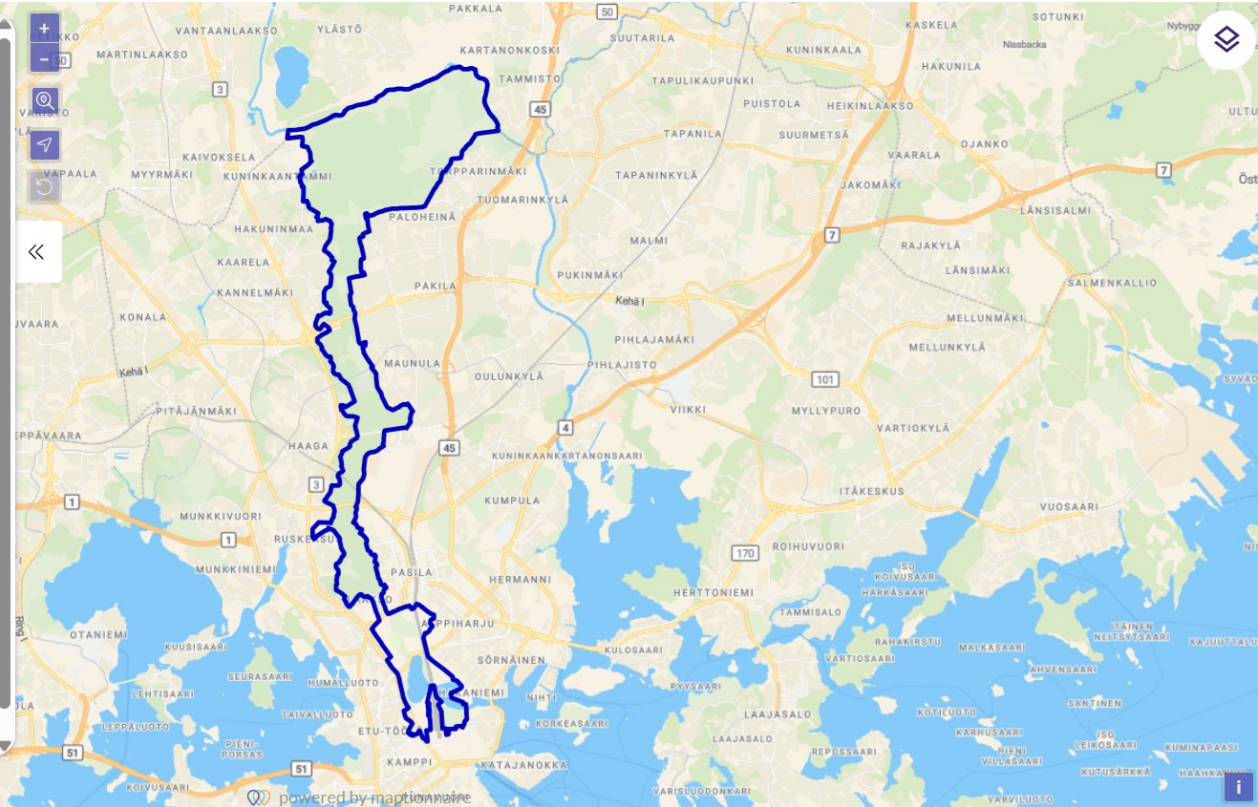
Muu tärkeä kohde

6 / 9

5 km

Kansallisen kaupunkipuiston parannettavat paikat ja asiat

Merkitse kartalle paikat, joissa on jotain parannettavaa tai alue ei toimi nykyisellään hyvin. Valitse ensin alta vastaukseen sopiva teema ja merkitse sen jälkeen piste kartalle. Voit alueen valinnan jälkeen kirjoittaa lisätietoja.

Kulttuuriympäristö

Luontoalue tai ekologinen yhteys

Virkistyskäytön reitti tai -palvelu

Matkailu tai tapahtuma

Kaunis näkymä tai maisema

Muu kehitysideani

←

7/9

→

5 km

powered by maptionnaire

37

Rajausluonnos

Kansallisen kaupunkipuiston rajausluonnos perustuu Kaupunginhallituksen päätökseen, jonka mukaan alue kattaa Keskuspuiston ja Haltialan alueiden keskeisimmät osat. Lisäksi rajauksen perusteena ovat kansallisen kaupunkipuiston arvot ja kriteerit sekä alueen kaavatilanne (asemakaava ja yleiskaava).

Kansallisen kaupunkipuiston alueen tulee sisältää

- kaupunkiluonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tärkeitä luonnonalueita
- kansallisen historian tai kaupungin omien kehitysvaiheiden kannalta merkittäviä kulttuuriympäristöjä rakennuksineen sekä
- puistoarkkitehtonisesti tai esteettisesti merkittäviä puistoja ja viheralueita

Lisäksi alueen tulee olla

- kaupunkikeskeinen eli alkaa ydinkeskustasta tai sen läheisyydestä
- ulottua kaupungin ulkopuolelle ekologisesti ja toiminnallisesti yhtenäisenä kokonaisuutena

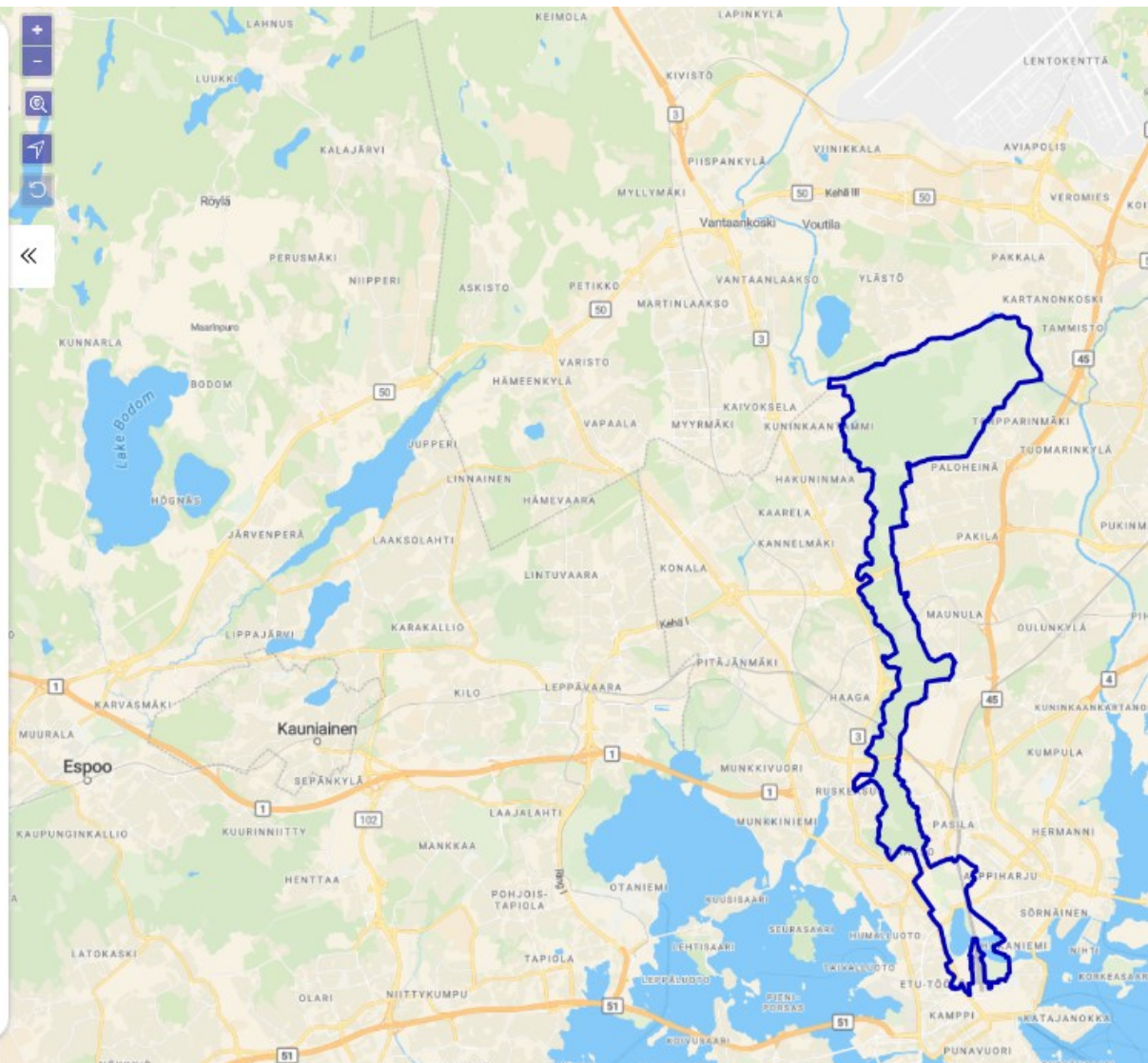
Edellä listattujen kriteerien pohjalta merkitse kartalle:

Erityisen merkittävä osa-alue kansallisessa kaupunkipuistossa

Vähemmän merkittävä tai ei lainkaan merkittävä osa-alue kansallisessa kaupunkipuistossa

8 / 9

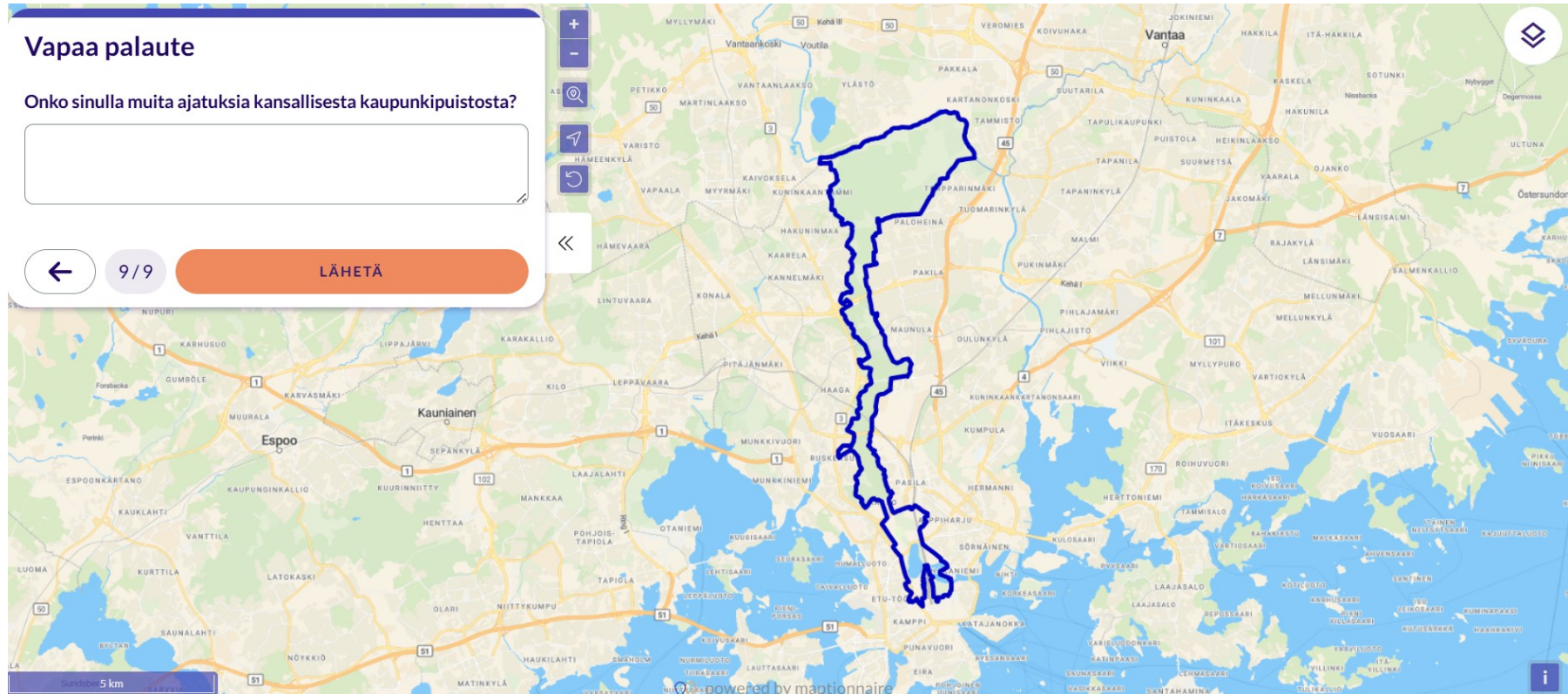
Vapaa palaute

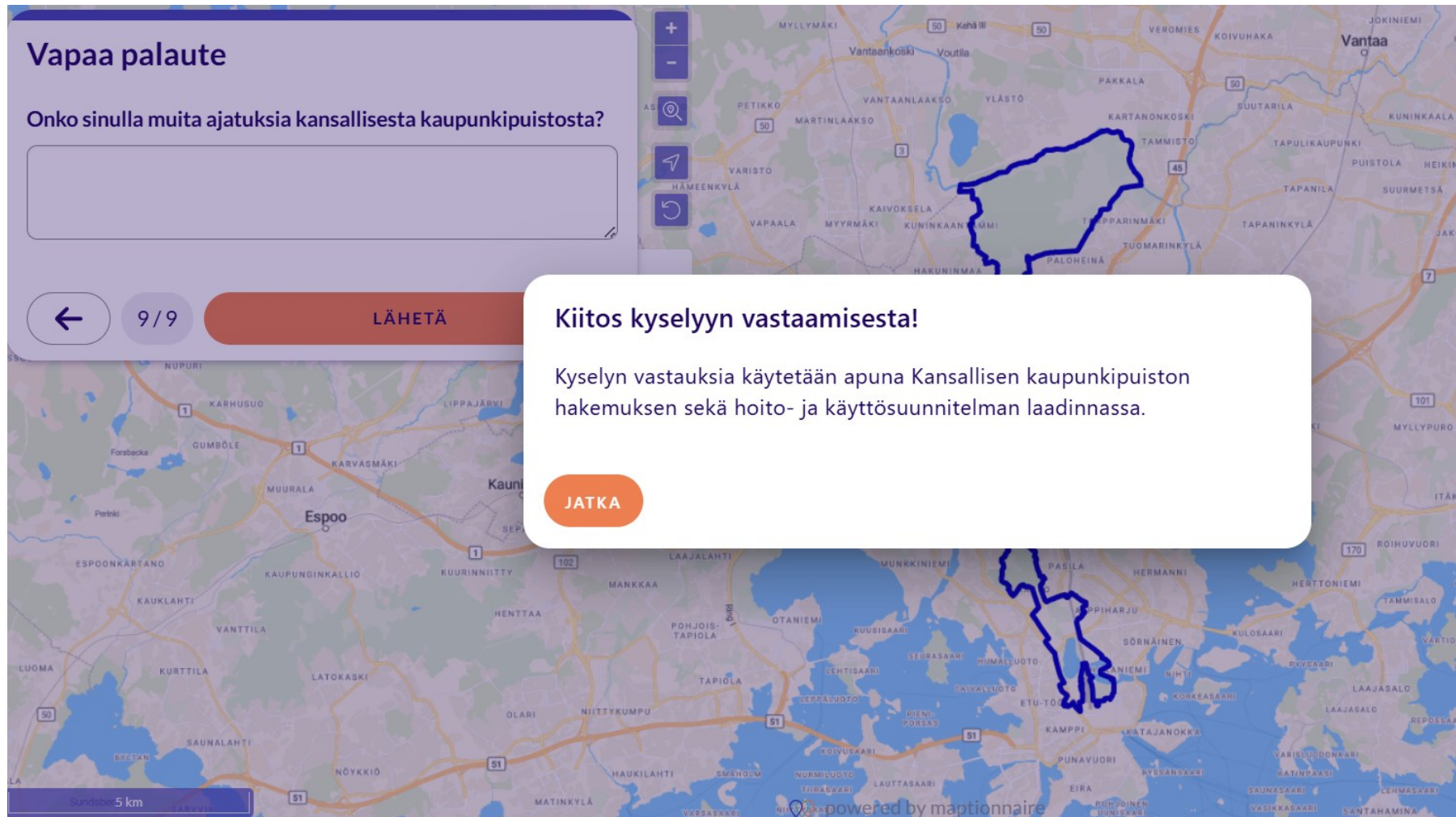
Onko sinulla muita ajatuksia kansallisesta kaupunkipuistosta?

9/9

LÄHETÄ

Helsinki

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala

www.hel.fi